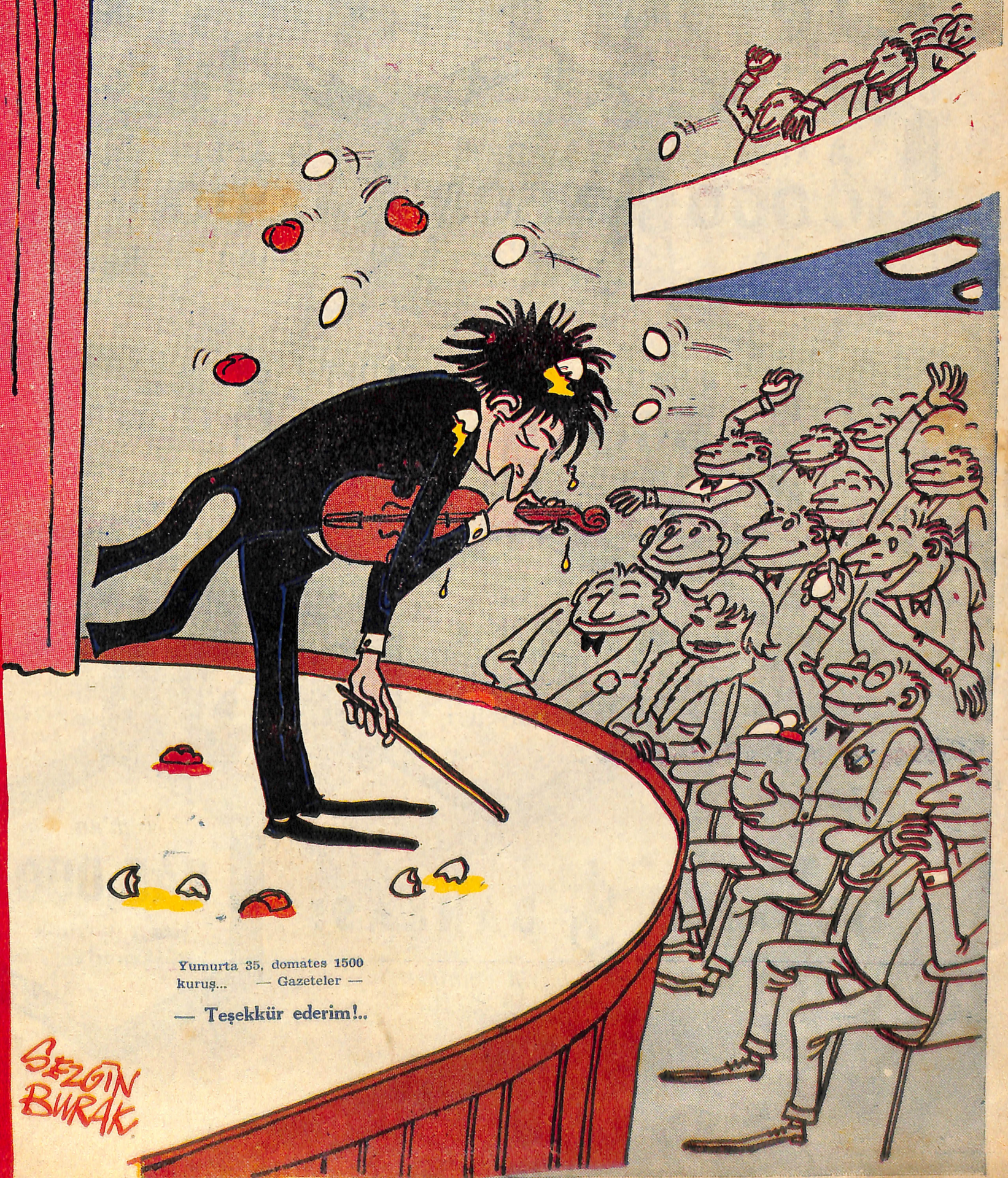

Akbaba

58-

314

Yumurta 35, domates 1500
kuruş... — Gazeteler —

— Teşekkür ederim!..

BEZİN
BURAK

3 ADET
25 000
LİRA

3 HAZİRAN ÇEKİLİŞİNDE

3 ADET
10 000
LİRA

3 ADET
2.500
LİRA

40 ADET
1.000
LİRA

40 ADET
500
LİRA

70 ADET
250
LİRA

ve
800 kişiye
çeşitli
para
ikramiyeleri

FAAL 4 - 408

Akhaba

siyasi
mizah
gazetesi

İki Lidere Bir Mektup

HAYIR Sayın Menderes, İçişleri Bakanınızın İzmit'teki konuşmasını, yalnız basın değil, hiç kimse beğenmedi. Gözyaşları damla damla kanyan bir ana-baba gününde, öfke değil, akıl bile, zekâ bile susar. Söz, yalnız kalbindir!

Ne olurdu, Doktor Gedik, sesi hıçkırıklarla kekemeleşerek:

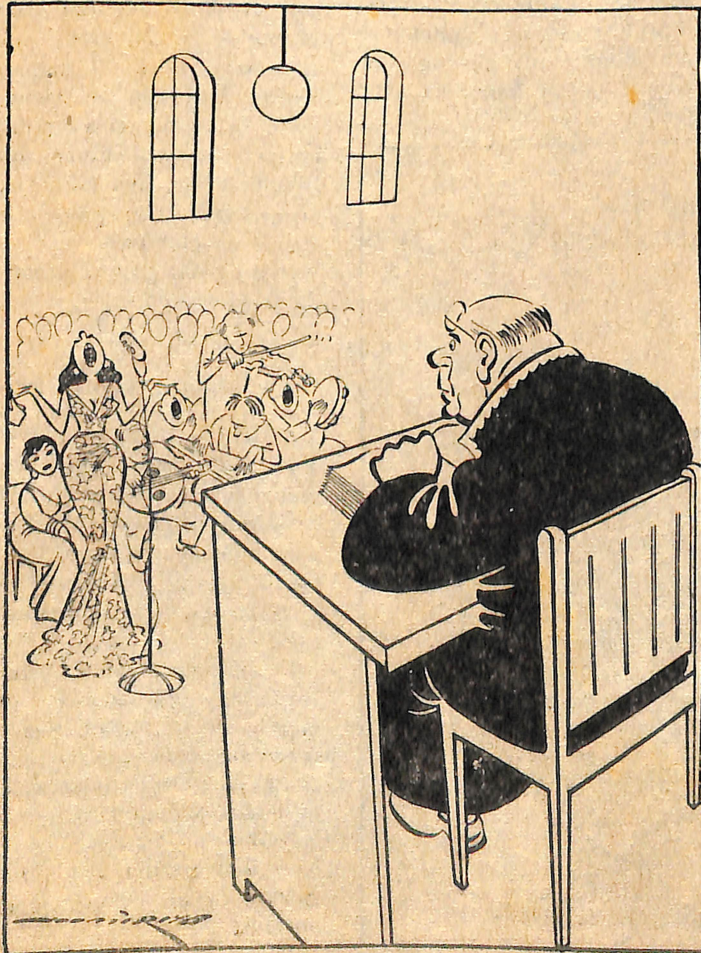
— Bilmiyoruz, deseydi, kaybımızın sahici sayısını bilmiyoruz... Mahalle mahalle, ev ev, mektep mektep arayacağız... Denizin altı ve üstü taranacak... Tek tesellimiz, kayıpların, söylenenlerden, yazılanlardan daha az çıkması

ümididir. Tek korkumuz da çok çıkması!.. Suçluları, hükûmetinizin duygulu bir dikkatle arayacağına, bulacağına ve cezalandıracağına, hiç kimşenin şüphesi olmasın!

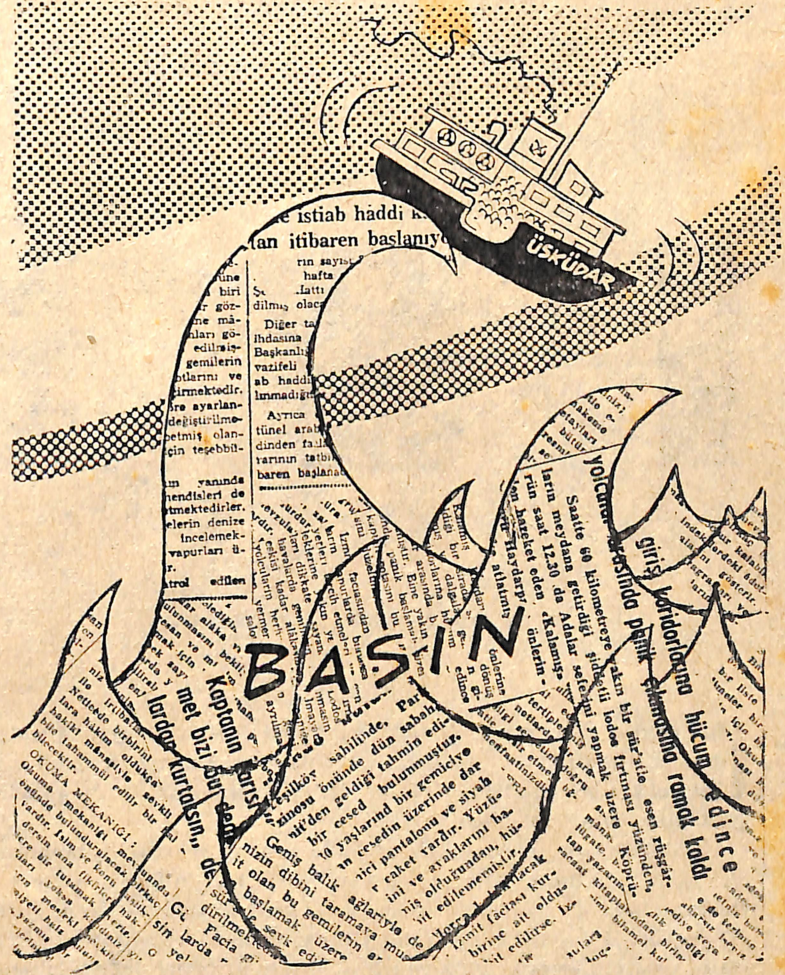
İzmit'ten, elem dolu gözlerini, siyah camlar arkasında saklıyarak hayalet gibi geçen, tanıdığım insanların en duygululu Menderes de, hiç şüphesiz, kendi Dahiliye Vekilinden böyle bir konuşma bekledi.

Hayır Sayın İnönü, Genel Sekreterinizin Ulus'ta çıkan dramatik resimlerini, yalnız iktidar değil, yalnız tarafsızlar değil, Halk Partililer bile be-

Celâl Şahin - İlhan Şen dâvasında :

Ses ve saz sanatkarı şahitler!..

Fırtına devam ediyor!..

ğenmedi. Hele İzmit kıyılarındaki göğsüne bastığı o perişan ana, bize eski bir fotoğrafı hatırlattı: Gazetelerde boy boy çıkmış, renkli baskıları çerçevelenip duvarlara asılmış bir fotoğrafı!..

Bu fotoğrafı siz de bilirsiniz Sayın İnönü: Erzincan depreminde evi barkı yıkılmış, çocuğu taş, toprak altında can vermiş, yüzü acıdan kırı kırış bir köylü ananın resmiydi bu... Onu, İzmit'te çekilen taklidine benzemez bir iç acısıyla göğsünüze basmıştınız, değil mi?

Sonra ne oldu büyük ve şanlı paşam?..

Şahrem şahrem topraklar üstüne dikilmiş hıçkırıklarla dolu Kızılay çadırları arasında, bu posta pulu olup mektuplara yapışan, bu renkli tablolar olup duvarlara asılan şefkat ve merhamet sahnesinin

bir de heykeli yükseldi!

O kadar!..

Merhamet ve şefkat, yazı olduğu, resim olduğu, heykel olduğu zaman, yalnız bir şey oluyor: Propaganda!

Acaba Kasım Gülek Beye, diplomalarını taşıdığı yetmiş iki üniversitenin hiç birinde bu inceliği öğretmediler mi?

Yusuf Ziya ORTAÇ

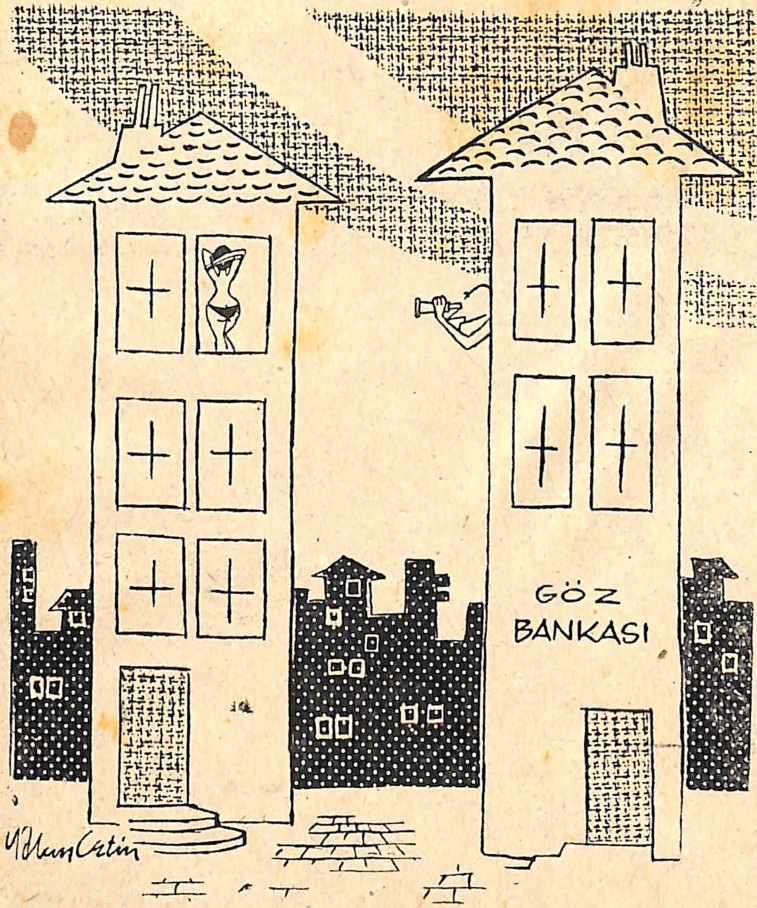

Nereye gidiyor?

AHMET İhsan'ın Hürriyet gazetesindeki fıkrası şu başlığı taşıyor: «Dünya gençliği nereye gidiyor?». Dünya gençliğinin nereye gittiğini bilmem ama, bizim gençliğin nereye gittiğini geçen gün öğrendim. Yollar tıkahtı. Kalabalık içinde öylece kaldım. Bir yere gidemiyordum. Yanımdakilere:

— Ne var? Bir büyük mü geliyor? dedim.

— Hayır, gençler stadyoma gidiyor, dediler.

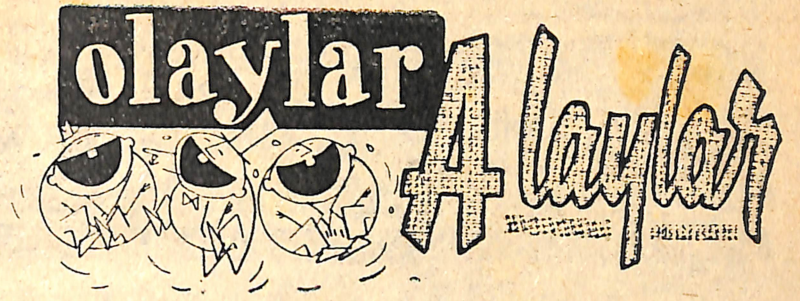

Göz bankası kuruldu.. (Gazeteler)

Yanlış iş!

İki doktor kavga etti demek de, bütün doktorlar gece gündüz diyemez. Doktor da insandır, kavga da eder, cinayet de işler. İki doktor kavga etti demek de, bütün doktorlar gece gündüz gırtlaklaşıyorlar anlamına gelmez.

Yalnız bu iki doktorun kavgasında usul ve meslek bakımından bir yanlışlık olmuş. Kavgacı doktorlardan biri Adapazarı Devlet Hastanesinde nisaiye mütehassısıymış, yani doğum doktoru. Öbürü de yine o hastanede operatör. Kovgada doğum doktoru, operatörün ayağını kırmış. Oldu mu ya... Ayak kırmak, doğum doktoruna değil, operatöre yakışırdı. Operatör, doğum doktorunun ayağını kıracaktı ki, sonradan ameliyat etsin. Doğum doktoruna kavgada ne yapmak düşerdi, onu bilmem.

Geçmiş günler...

Bu yeryüzünde akıl almaz hastalıklar var. Bizim bildiğimiz, romatizma, kanser, ülser gibi, beşi onu geçmez... Hastalıkların bir de ilacı, tedavisi olmayanları vardır. Tanrı korusun, bu tedavisiz hastalıklardan biri de «geçmiş günleri unutmak» hastalığıdır. Bu hastalığı «hâfıza kaybı» ile birbirine karıştırmamalıdır.

«Geçmiş günleri unutmak» hastalığı daha çok bir siyaset hastalığıdır. İktidara geçen siyaset adamları çoğunlukla bu hastalığa tutulurlar, muhalefet yıllarında söyledikleri sözleri, o zamanki arkadaşlarını, hattâ gördüklerini, duyduklarını iktidara geçince unutup verirler. Bir çokları bunu, sözünde durmamak, vâdini tutmamak sanır. Oysa değildir, hastalıktır bu. Hastalık olmasa bir insan, altı ay önce söylediklerini hemencecik unutabilir mi? Üstelik, iktidardan düşer düşmez, eski sözlerini, hayatlarını yeniden hatırlamağa başlarlar.

Koltuğa oturan eski hayatını unuttur, koltuktan kalkan hatırlar. Bir politikacı on kere koltuğa otursa, on kere eski hatıralarını unuttur, on kere oradan kalksa hatıraları gözünde canlanır.

Ama bilim, teknik günden güne ilerliyor. Şimdiye kadar tedavisi

olmayan hastalıklara da yeni yeni ilaçlar bulunuyor. Birmingham Üniversitesi Tıp Fakültesinde «eski hatıraları canlandıran» bir ilaç bulunmuş. Yapılan denemelere göre ilaç verilen 30-70 yaş arasındaki 40 kişi, geçmiş günlerini anmağa başlamışlar.

Aman... Aman deriz, aman bize şu ilâçtan yollasınlar. Bizdeki iktidarların en çok muhtaç olduğu işte bu ilâçtır. Ne yazık ki, geçmiş günleri hatırlatan ilâç bulunduğu zaman da bizde döviz bitti; ilâç getiremiyoruz..

Ne yapalım, edelim şu ilâçtan getirtelim. İktidarın, ilâç vermeden, eski günlerini hatırlamasına, verdiği sözleri tutmasına imkân yok.

✱

Para yiyen hayvanlar!

GAZETEDEKİ başlık şöyle: «Fareler de para yiyor».

Muğla'da bir adam bankaya gitmiş, elinde desteyle yüzükler:

— Bunları fare yedi, değiştirin, demiş. Sonra da farelerin para yemesinden şikâyet etmiş:

Doğrudur, ben de para yiyen çok hayvanlar gördüm. Hem de yüzük değil, binlikler yiyorlardı.

Yalnız fareler mi para yer? Siz hiç eşeklerin, katırların, ineklerin, öküzlerin para yediklerini görmediniz mi? Buna karşılık, beynini yiyen, kendini yiyen, birbirini yiyen, tırnağını yiyen insanlar da gördük.

Para yiyen hayvanlardan ben de şikâyetçiyim.

✱

Papağanın yediği nane!

ZMİR'DE birinin evinde papağan varmış... Bu papağan günün birinde adama ikide birde:

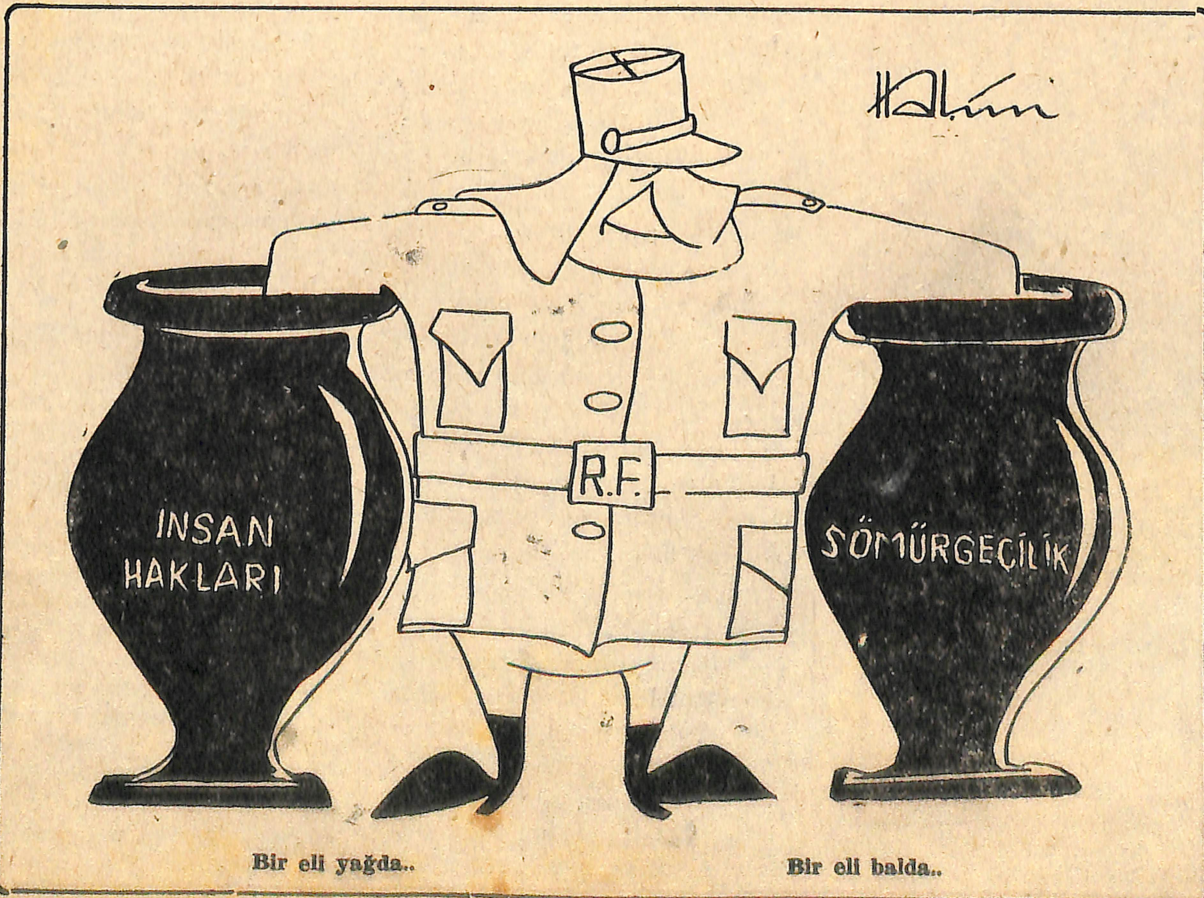
— Moruk! Moruk! Pinpon! Pinpon! demeğe başlamış. Bunun üzerine adam, boşanmak üzere, karısını mahkemeye vermiş. Yargıca:

— Efendim, demiş, papağan bana hakarete başladı... Pinpon, moruk, diyor. Zavallı kuş bunları nereden bilecek? Her halde karımın aşıkleriyle olan konuşmalarından öğrenmiştir.

Kadın da:

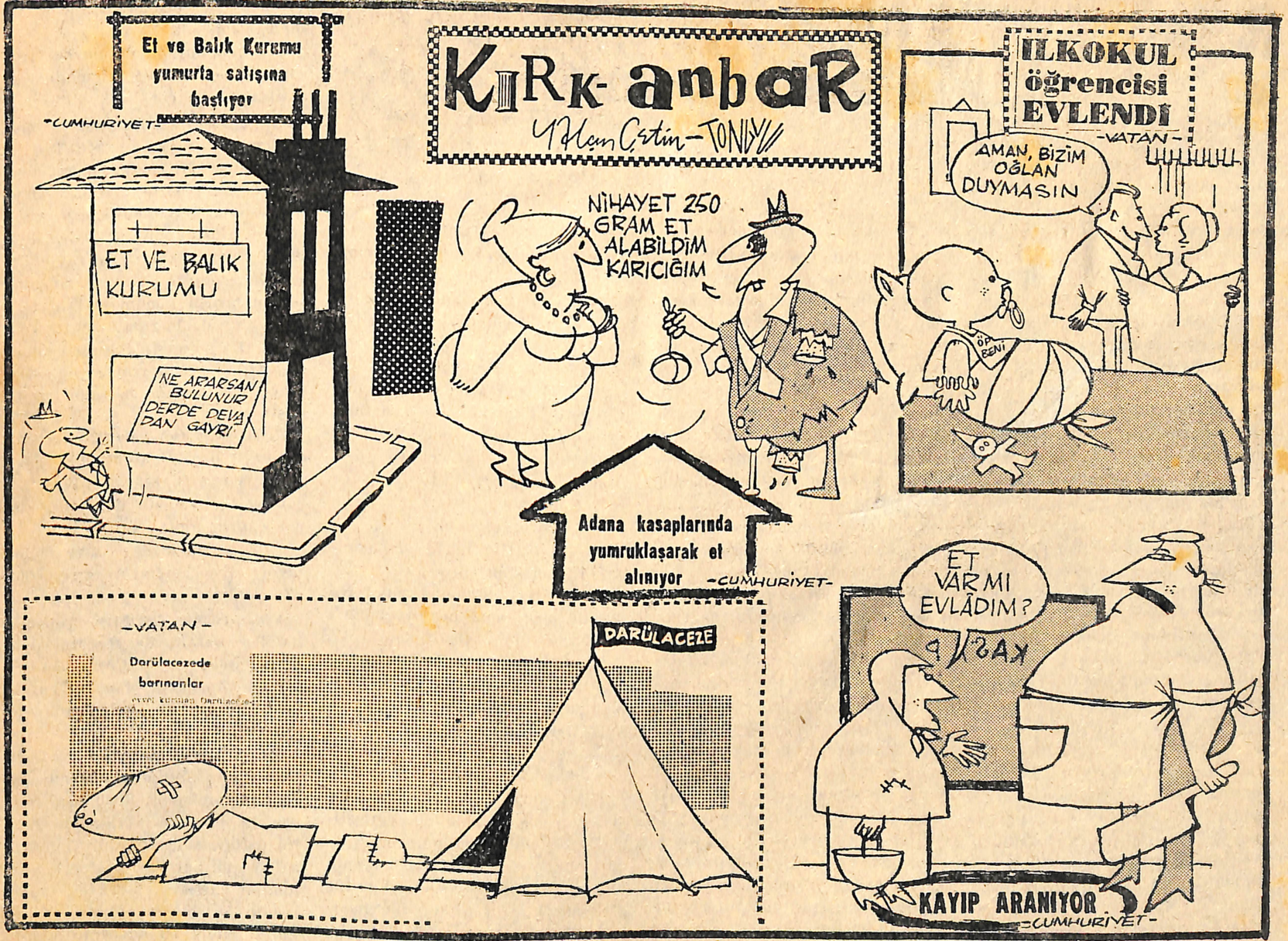
— Ben kocamı deli gibi seviyorum, kocam evham içinde... diyormuş.

Hoca'nın komşusu gelmiş de, dağdan odun indirmek için eşeğini istemiş. Tam Hoca:

Bir eli yağda..

Bir eli balda..

— Eşek burada yok, oğlan de-girmene götürdü, derken, ahırda-ki eşek anırarak Hoca'yı tekzip etmiş. Komşusu:

— Aşk olsun Hoca, koskoca sakalınla yalan söylüyorsun... de-yince:

Hoca da ona:

— Asıl sana aşk olsun. Koca sakalınla benim sözüme inanmı-yorsun da, eşeğin sözüne inanı-yorsun... demiş.

İzmirli koca da öyle. Karısının sözüne inanmıyor da papağanın sözüne inanıyor.

Şimdi ben muhakemenin sonu-cunu gözltüyorum. Ona göre dav-ranacağım. Papağanın sözleri, sözden sayılmazsa, hemen bir pa-pağan alıp beslemeğe başlayaca-ğım. Yazamadığım yazıyı, söyle-yemediğim sözü, papağana ezber-leteceğim. Hiç olmazsa, benim ye-rime kuş konuşur, başımız da derde girmez.

#

Moliér toplatılırsa...

UĞRAŞIYORUZ, didiniyoruz, yırtınıyoruz: Aman kendimi-zi tanıtalım, aman bizi tanısin-lar.

Bütün bu çalışma, bu çaka ne-ye yarıyor? Hiççe!..

dır, bir yaradır: Batılı, Türk bi-limine, Türk sanatına başını çe-virip bakmaz. Neden?

Bir tarafsız insaf ederek söy-lesin: Türk sanatı, Türk edebi-yatı, Türk romanı, Türk şiiri, Türk hikâyesi, onlarınkinden geri mi? Hiç de değil. Hiç olmazsa, bizim gazetelerin, kitap basanların ka-pış kapış aldıkları tercümeler ka-dar bizde de söz sanatı var. Ama ne bizimkiler metelik veriyor, ne yabancılar çevirip başını baki-yor.

Bir Yunanlı Kazancakis çıkı-yor, yazdığı roman dünya dille-rine çevriliyor. Türk yazarı, Ka-zancakis'in romanının değerinde de mi eser vermedi?

Peki, neden böyle oluyor? Bu-nun nedenlerinden birini size söy-liyeyim:

Moliér'in «Scapin'in Dolapları» adıyla dilimize çevrilen piyesini toplatmışlar.

İşte bu kadarı yeter de artar bile. Artık istediğimiz kadar, kendimizi yabancılara tanıtalım, diye uğraşıp duralım, paralar harcayalım. Onlar bizi tanıyorlar. Biz kimleriz? Moliér'in piyesini toptalanlar.

Moliér'in kitabını toptalanlara belki yabancı diplomatlar zaman zaman bakarlar ama, batılı sa-nat dünyası başını bile çevirmez.

Neden toplatmışız bu piyesi? İçinde Türkler aleyhinde sözler

Hıdır'a mektup

Kardeşim Hıdır,

Sen bana ikide birde, «partilerden birine gir de mebus ol; yok-sa sen başka türlü bu sıkıntıdan kurtulamazsın» derdin. Bir kere, partilerden birine girmekle mebus olunamıyor. Haydi diyelim, pa-rasızlıktan, sıkıntıdan kurtulmak için bir yolunu bulup da mebus oldum. Peki, benim sonum ne olacaktı?

Kardeşim Hıdır, iyi ki senin aklına uymamışım. Yoksa daha da sıkıntıya düşüp, beş parasız kalacaktım. Baksana, tahsisatı ke-silen mebuslar gittikçe çoğalıyor. Ya ben mebus olsaydım, ne ya-pacaktım? Para cezası vermekten elime on para alamıyacağım gibi, cezaları ödemek için üste para vermek zorunda kalacaktım. Ben çenemi tutabilir miyim? Yine en iyisi gazetecilik. İşte bak, gazetecilik bile mebusluktan kârlı bir iş oldu. Bâki selâm, aley-kümselâm, vesselâm...

Kardeşin Budur

varmış. Bütün dünya neden, han-gi yüzden, kimin etkisiyle Mo-liér'in Türkler aleyhinde bulun-duğunu bilir. Yalnız biz bilmeyiz.

Moliér bu piyesi 1671 de yaz-mış. 70 yıl önce Direktör Âli Bey bir kere, Ahmet Vefik Paşa da ikinci kere adapte etmiş. Topla-nan çeviri de, Millî Eğitim Ba-kanlığı Fransız klâsiklerinden, on yıl önce basılmış. Bu kadar za-man sonra kitabı toplatıyorlar.

Yeniçeriyle Yahudinin hikâye-sini bilir misiniz? Yeniçeri pala-sını sıyrıp, Yahudiye yere yık-mış. Yahudi:

— Aman ağa, ben sana ne yap-tum? diye yalvarmağa başlamış. Yeniçeri:

— Ulan alçak, demiş, siz Ya-hudiler Hazret-i İsâ'ya neler yap-mışsınız...

Yahudi:

— Aman ağam, etme eyleme, o iş olağın beş yüz sene geçti... deyince Yeniçeri:

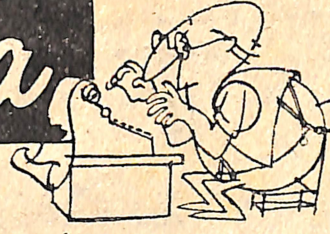
— Neme lâzım, ben daha ye-ni öğrendim... demiş.

Moliér'in piyesini toptalanları-mız da yeni öğrenmişler işi. Ama bir bakıma iyi oldu. Hem bizi ta-nımayanlar varsa iyice tanır, hem de şimdiye kadar aramızda «Scapin'in Dolapları» nı okumı-yanlar varsa, merak eder, okur-

REŞAT bey, birbirinden yarakarak, üç cıgarayı ardarda içti. Düşmana taarruza geçmeden önce silâhına, teçhizatına bakan bir asker gibi, burnunun üstünde durup durmadığını anlamak için iki eliyle gözlüğünü yokladı, iyice yerine yerleştirdi. Sonra, kızgınlıkla, masanın üstünde duran eski daktilo makinesine doğru yürüdü. Reşat beyin mi, yoksa daktilo makinesinin mi daha yaşlı olduğunu anlamak ilk bakışta güçtü. Sandalyeyi hızla altına çekip oturdu. Daktilo makinesine bir kâğıt geçirdi. Gözlüğünün saplarını bir kere daha kulaklarına iyice yerleştirdi. İnsan bir yerden atlamak için, nasıl gerilir gerilir hız alırsa, Reşat bey de umum müdüre yazacağı yazı için, ikide birde gözlüğünü yerleştirip hız almağa çalışıyordu.

Bugüne kadar daktiloda hiç yazı yazmamıştı. Oldum olasıya makinelere karşı tiksintiye benzer bir ürkekliği vardı. Tezkere bırakıp on yıl jandarma önbaşılığı yaptıktan sonra memurluğa geçtiği zamanlar, daha bu dairede daktilo makinesi yoktu. Üste olsun, alta olsun, yazılar elle yazılırdı. Kaldı ki, Reşat bey yirmi iki yıldır hep bu dairede memurdu ama, bir günden bir güne de kayıt kuyut işiyle, yazıyla, hesaplakıtapla, defterle mefterle uğraşmış değildi. Çalışması, doğruluğu ile yüксеle yüксеle zamanla kasabadaki bu küçük dairenin müdürü olmuştu. Yazılacak yazıları, verilecek cevapları, dairedeki iki kâtip yazardı. O da imzayı basardı. Ama şimdi iş değişmişti.

Yüce Katına

★ Yazan : AZİZ NESİN ★

umum müdüre doğrudan doğruya kendisi cevap yazacaktı. Bugüne kadar üstlerine saygıda en küçük bir eksiklik göstermemişti. Ama, artık yooo... Haksızlığın bu kadarına hiç kimse dayanamazdı. Umum müdürden gelen yazı yenir yutulur şey değildi. Buna karşı, hiç de alta kalmıyacak, umum müdüre gereken cevabı verecekti. İşte bu yüzden, emrindeki memurların, ne umum müdürün kendisine yazdığını, ne de kendisinin ona vereceği cevabı bilmelerini istemiyordu. Daktilonun başına geçmesi bundandı.

Gözlüğünü bir kere daha yıkayıp hız aldıktan sonra, daktiloda «C» harfinin yerini aramağa başladı. Yoksa bu makinede «C» yok mu? Peki bu Süha bey, yazdığı bunca yazıyı «C» siz mi yazıyor? Bak işe... Dairede topu topu bir tek daktilo makinesi var, onda da «C» harfi yok. Reşat beye lâzım olmayan ne kadar harf varsa gözünün içine giriyordu da bir tek «C» harfi kayıplara karışmıştı. İşte «A» burada, «S» burada, «J» burada... Bütün harfler tam tekmi, jandarma bölüğü gibi hiza girmişler de bir tek «C» yok. Reşat bey, kendi kendine söylenmeğe başladı:

— Ulan «C» firar mı ettin? Alçak «C» hangi cehennemin dibine gittin? Böyledir zaten, insan arayınca bulamaz. Şimdi başka bir harfi arasam şu «C» gözümün içine girerdi ya...

Zile bastı, gelen hademeye:

— Süha beyi bana çağır! dedi.

Elbette Süha'ya «C» harfinin adresini soracak değildi. Bunu bir kurnazlıkla öğrenecekti.

Süha bey girdi.

— Süha bey!

— Buyurun efendim.

— Yahu «C» harfi iyi basmıyor. Neden silik çıkıyor?

— «C» mi? «C» mi bozuk? Ne olacak, eski makine beyefendi... Yalnız «C» mi, hepsi öyle...

Süha, daktilonun başına geçti, «C» harfine parmağını bastı. Çat... Kâğıda «C» yazılmıştı.

— Bak, biraz silik değil mi?

— Siliktir beyefendi.

— Teşekkür ederim.

Süha çıktı. Reşat bey, bir kere daha hırsıyla gözlüğünü yerleştirip hız aldı. Öyle ağır bir yazı yazacaktı ki... Görsün umum müdür... Reşat bey haksızlığa hiç gelemezdi. Bu sefer makinede «E» yi aramağa başladı. Yahu bu «E» nerede? Deminden beri gözünün içine girip duran «E» birden

uçtu mu? Deli olacak... Yine söylenmeğe başladı:

— Şimdi buradaydı, ne cehennemin dibine gitti? Uçmadı ya bu alçak?

Ayağa kalkıp daktilonun bütün harflerine kuşbakışı baktı. Teftiş eder gibi bütün harfleri teker teker gözden geçirdi. Hah... «E» işte burada. Reşat bey çocuk gibi sevindi. Gözlüğünü bir daha düzeltip, sinek yakalar gibi sağ elini havaya kaldırdı. Sonra «E» nin üstüne birden hücum etti. Çat... Eğilip bir de kâğıda baktı. Tamam, «E» çıkmıştı. Çıkmıştı ama, ilk yazdığı «C» harfinden üç satır aşağı, beş santim de sağa yazılmıştı.

Reşat bey, şimdi de «Z» harfini aramağa başladı. Gözleriyle, parmaklarıyla, makinede «Z» yi ararken bir yandan da, kedi, köpek çağırır gibi:

— Ze ze ze ze ... diye söylemiyor, «Z» harfini çağırıyordu; «Z» yoktu.

Yine ayağa kalktı. Tepeden harflere baktı. «Z» yi görmesiyle üstüne pike yaptı. Çat... Bu sefer de «Z» harfi, öbür iki harfin beş, altı santim yukarısına yazılmıştı.

Reşat Bey yazacağı her harfi üçer beşer dakika aradıktan sonra buluyor, sonra gözünden birden kaybolacak korkusuyla harfin üstüne saldırıyordu. Yumruk sallar gibi her harfe şiddetle parmağını bastıkça, biraz da umum müdürden hincını almış oluyordu. Harflere bu kadar hızla bastığına göre, yazı da zehir gibi şiddetli bir yazı olacaktı. İki, üç defa bulduğu bir harfi, dördüncü arayışında bulmak mümkün olmuyordu. Hele şu «T»... «T» yi aramaktan o kadar yoruldu ki, bir kâğıda «T» nin adresini yazdı: Üstten ikinci sırada, soldan sağa doğru altıncı harf... Zor bulduğu harflerin yerini kâğıda yazıyor, sonra bu adres kâğıdına bakıp harflerin yerini buluyordu.

Ama ne yapsa olmayacaktı. Kâğıdın orasına burasına sinek konmuş gibi harfler rastgele serpiilmişti. Reşat bey yazmaya yazıyordu ama, bu yazdıklarını ne kendisi ne başkası okuyamazdı.

Süha beyi çağırttı. Süha bey içeri girdiği zaman, Reşat bey ayağa kalkmış, yukarıdan bakarak daktiloda «M» harfini aramaktaydı. «M» yi gördü. Görmesiyle harfin üstüne parmağıyla saldırdı.

Süha bey, gülmek için kendini zor tuttu.

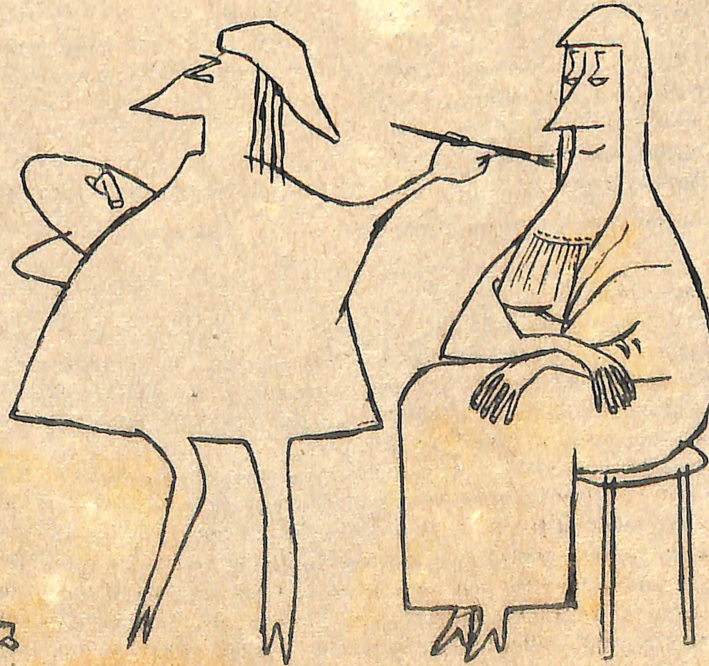
— Beni istemişsiniz, dedi

— Ha... Evet... Süha bey, umum müdüre bir yazı yazılacak.

Memurlar öğrenirse öğrensin... Kendi yazdığı kâğıdı çıkardı, buruşturup sepete attı. Süha bey daktilo makinesinin başına geçti. Reşat bey, ellerini arkasında bağlayıp, odanın içinde kızgın, kaba-

YAZISIZ!..

Yılmaz Çetinkaya

dayı kabadayı gezinmeğe başladı.
— Yaz... Yaz Süha bey... «Umum müdürlüğü makam-ı âliyesine».

Süha bey tıkr tıkr yazdı. Reşat bey, elleri arkasında, hem geziniyor, hem de söyleniyordu:

— Ne demek yahu... Ben yirmi iki senelik memurum. Ha?... Bir günden bir güne işimi ihinal ettim mi? Efendim?... Ben yâni umum müdüre eyvallah mı edeceğim. Etmem... Vallahi de etmem, billahi de etmem... Ona bir cevap düşeneyim de görsün... Alsin ağzının payını... Yani memur ol duksa... Allah Allah.

On dakika kadar böyle söyledikten sonra:

— Ne yazdık Süha bey? diye sordu.

Süha bey yazılanı okudu:

— «Umum müdürlüğü makam-ı âliyesine...»

— Olmadı... Çıkar onu.

Süha bey, makinedeki kâğıdı çıkardı, başka bir temiz kâğıt geçirdi.

— Yaz, Süha bey... «Umum müdürlüğü yüksek makamına...» Yaz, yüksek makamına. İsterse beni kovsunlar. Ben yazayım da, onlar beni kovsun. Herkes bu dünyada izzeti nefsi için yaşar... Umum müdürse umum müdür... Ben ona bir cevap vereyim, görsün nasıl olmuştuk. Ha?

Reşat beyin söyledikleri bu kadar değildi. Çok ağır sözler söylüyordu. O kadar ki, Süha bunları daktiloda yazmış olmaktan bile üzerine bir sorumluluk gelir diye korkmağa başladı. Reşat bey, elleri arkasında, odanın içinde gezinerek, umum müdüre on dakika kadar atıp tuttukten sonra sordu:

— Ne yazdık?

Süha yazılanı okudu:

— «Umum müdürlüğü yüksek makamına...»

— A-ah... Olmadı. Çıkar o kâğıdı.

Süha, yazılı kâğıdı çıkardı, yeniden bir kâğıt geçirdi makineye.

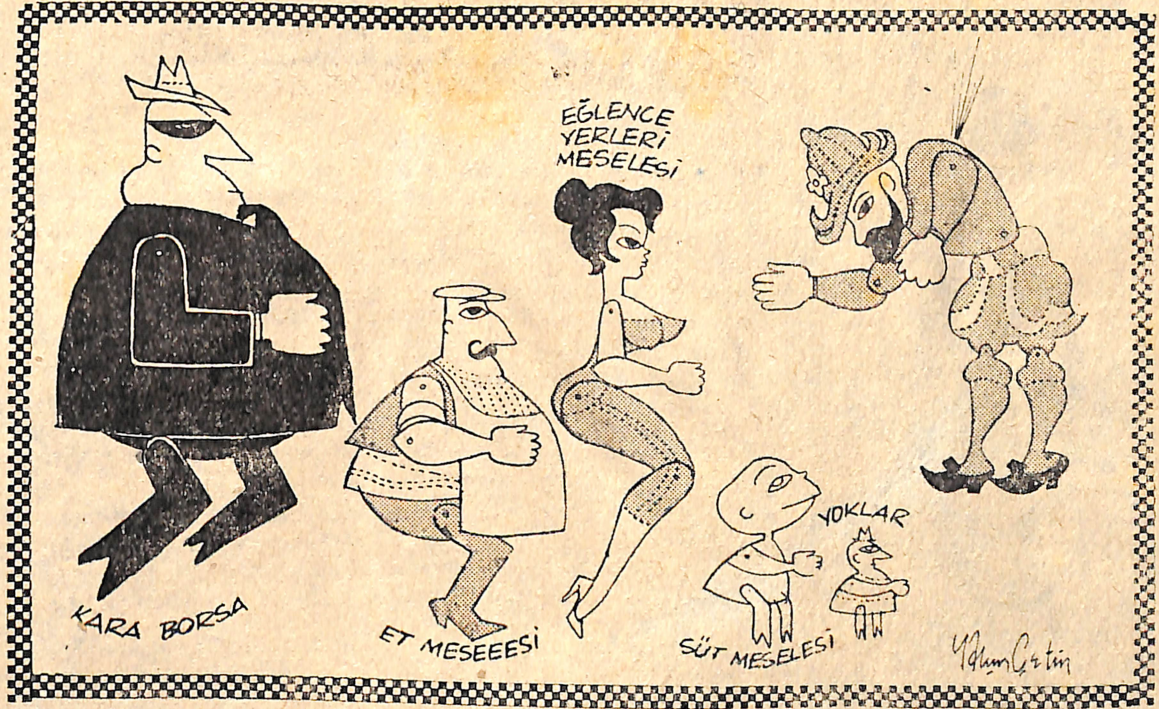
— Yaz... «Umum müdürlüğü yüksek katına». Bu daha iyi... Yüksek katına... Kaç para eder, katı yüksek ama... Biz... Olmaz... Bir yazı yazayım... Ne demek? Kimse kimsenin haysiyetiyle oynamaz. Efendim? Neler yazacağım. Korkma... Altına imzayı ben basacağım. O umum müdürse ben de...

Reşat bey, umum müdür için söylenmedik laf bırakmadı.

— Bir umum müdür, umum müdürlüğünü bilmeli. Biz ne umum müdürler görmüştük. Ben yirmi iki senelik memurum. İnsan yaşına saygı gösterir be... Ne yazdın Süha bey?

— «Umum müdürlüğü yüksek katına».

— Olmadı. Çıkar onu! Makama bir yazı yazarken saygıda kusur etmemeli. Çıkar onu... Yaz! «Umum müdürlüğü yüce katına». Yazdın mı? Hah. Yüce müce ben

Karagöz — Yar bana bir eğlence!..

anlamam. Bana vızgelir. Ben bir pira için yorgan yakarım.

Reşat bey, belki yirmi dakika attı tuttu. Sonra:

— Ne yazdık Süha bey? diye sordu.

— «Umum müdürlüğü yüce katına...».

— Olmadı. Çıkar onu... Resmî evrakta kullanılan kelimelere dikkat etmeli. Olmadı.. Daha bir münasibini bulalım.

Süha bey makineye yeni bir kâğıt geçirdi.

— Süha bey, saat kaç?

— Altı, beyefendi..

— Oooo... O kadar oldu mu?

Dur sen... Biz şimdi bu işten

vazgeçelim. Ben bu gece iyi bir kafayı çekeyim... Kendim yaparım müsveddesini, sen yarın yazarsın.

Ertesi gün daireye gelir gelmez Süha beye sordu:

— Nerede kalmıştık?

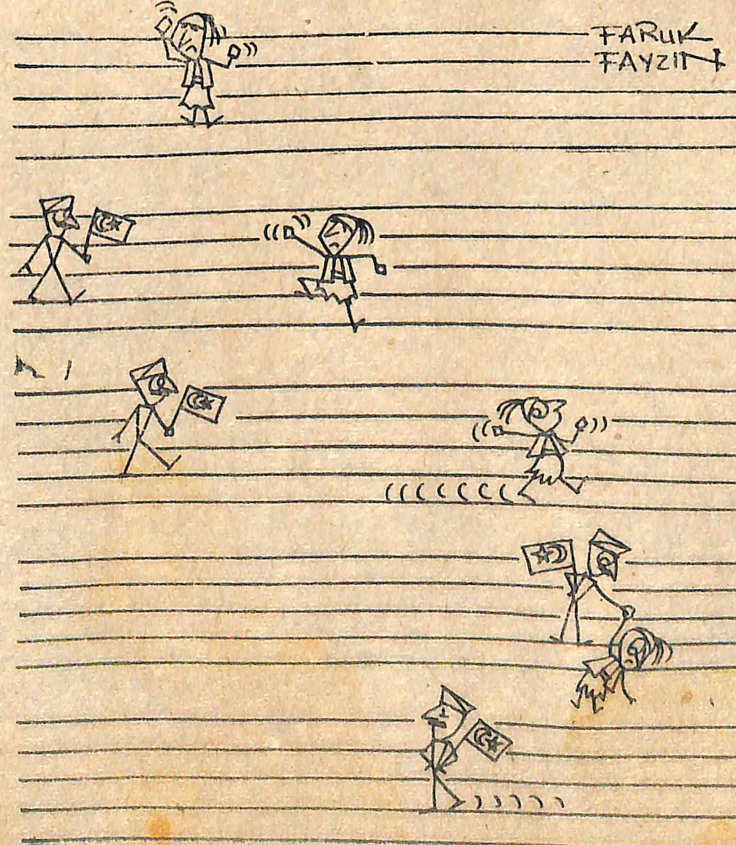
— «Umum müdürlüğü yüce katına».

— Çıkart onu... «Umum müdürlüğü pek yüksek huzuruna». Yaz!.. Ben, umum müdür değil, şey olsa vızgelir. Ben...

Odanın içinde hem geziniyor, hem sayıp döküyordu.

— Ne yazdık Süha bey?

— «Umum müdürlüğü pek yüksek huzuruna»...

Kıbrıs marşı!..

— Olmadı Süha bey... «Pek yüksek huzurlarına» diye yaz...

Reşat bey o gün de akşama kadar gitti geldi, umum müdüre söylendi. Beş, on kere yazdırdığı kâğıdı değiştirtti. Bir türlü uygun bir başlık bulamıyordu. Yüce katına, yüksek katına... Huzurlarına, yüksek huzurlarına, pek yüksek ve yüce katına...

Bu çalışma iki aydan uzun sürdü. Bu zamanda Reşat bey, umum müdüre neler de neler söylemedi. Bu söylediklerinin hepsini yazdıracaktı ama, kısmet olmadı. Bir sabah gazetelerden umum müdürün değiştirilme işi öğrendiler. Reşat bir ooh çekti. Sonra Süha beye:

— Neler yazdın şu umum müdüre değil mi? dedi.

O günden sonra ne zaman cesaretini etrafındakilere anlatmak istese:

— Hiç dinlemem yazarım. Ben kimseden korkmam... Ne varmış korkacak? Yazarım, derdi.

Sonra kendisini dinleyen arkadaşlarına Süha beyi şahit gösterir:

— Söyle Süha bey... Söyle Allah aşkına, ben neler yazdım o umum müdüre? Yenir yutulur şeyler miydi? diye sorardı.

Süha bey de:

— Hakikaten. Böyle, beyefendi, derdi.

Aziz Nesin

İki defa

Bektaşîye sormuşlar:

— Erenler, Ramazanda rakı içilir mi?

Dede:

— İki defa, demiş.

— Ne zaman?

— Biri ilk günü «safa geldin!» diye, ikincisi de son günü «Uğurlar olsun!» diye...

Eski (İstanbul efendisi)

Yeni (İstanbul efendisi)

Yaptırmamışlar

Kâmiran Çelebi, çapkınlığı ile olduğu kadar, titizliğiyle de meşhurdur. İspanya seyahatinde (oraya şatolar kurmağa gidiyordu!) birinci sınıf dedikleri bir otele inmişti. Otel müdürüne çıkıştı:

— Sizin otelde ne banyolu daire var, hattâ ne de tek yataklı odalarda lâvabo... Neden yaptırmadınız?

Otelci inkâr etmedi:

— Yoktur sinyor! Çünkü hiçbir müşteri on beş günden ziyade kalmaz bu otelde!..

VAKTİ geçti, demeyin: geçmez! Hele memur takımının bütçe müzakeresi, öyle yılda bir de değildir. Her aydır, her ay. Ancak, bu bütçe müzakeresi, iki ayda bir fena halde hararetlenir: ikramiye aylarında... Bir de mevsimden mevsime kızışır...

Daha mâlî sene girmeden, Mebrûke hanım, muhalefete başladı:

— Bu sefer diktireceğim bak...

— Ne diktireceksin iki gözüm?

— Çuval...

— Eh, a canım, bu da bütçeye dahil edilecek bir mesele değil ya. Bir çuval, olsa olsa beş, altı lira olur...

— Beş, altı yüz lira demek istiyorsun galiba...

Bunun üzerine gözlerim yerinden uğradı. Bu ne biçim çuvaldı? Meğer modasıymış!..

Hanımı bertaraf ettikten sonra, sıra mülhak bütçelere geldi. Katma bütçeler; oğlanın mektep taksiti, kızın iğne burun ayakka-bıları!

— Baba, diyordu kızım, bak sana anlatayım: Bütün arkadaşların partileri...

— Sen kim oluyorsun parti işleriyle uğraşacak bakayım?

— Babacığım, kokteyl partilerden, eğlencelerden bahsediyorum...

— Hepsi aynı kapıya çıkar. Ötekiler sanki pek mi ciddi?

— Bak, ama sen siyaset yapıyorsun şimdi...

— Peki, peki... Ne istiyorsun? Üç dakikadan fazla konuşmak yok...

— Ayol, babacığım, söz hürriyeti nerede kaldı?

— O gene bâki... Ama madem ki bütçe üzerinde konuşuyoruz, bu işin fazla söze tahammülü olmadığı resmen sâbittir...

Kız, birdenbire:

— Öyleyse ben de susarım! diye suratını astı ve salonu terketti.

Ben sözü aldım:

— Biliyorsunuz ki, memlekette büyük bir bolluk var. Refah seviyesi yükseldi. Köylünün satın alma gücü çoğaldı. Bu yüzden de şehirli bazı darlıklara uğruyor. Meselâ et... İaşe bütçesinden et faslını kaldırıyoruz... Yağ da öyle... Bunlara süt ve peyniri de ilâve edersek, ikramiyenin desteğiyle bütçe açığımızı kapamış oluruz...

Oğlan atıldı:

— Yeni yatırımları unutuyorsun ama baba...

— Ne gibi ulan?

— Terkos, elektrik tamirâtı... Havagazi...

— Evet ama, onlar umumî muvazeneye dahil...

— Sonra, benim spor ceketim var...

— Benim çoraplarım...

— Benim pardesüm eskidi...

Baktım ki arkası gelmiyecek:

— Durun! diye kükredim (hay aslan hay!). Hepsi, sanki Başvekil konuşuyormuş gibi suspus oldular.

— Bu işin ardı gelmez. Bizim arkamızda Amerika değil, Sam Amca değil, Tunus Gediği değil, Karunun hazineleri değil...

— Üç dakika doldu baba...

— Sen sus. Ben maliye adına konuşuyorum. İstersen encümen sözcüsü farzet de dinle. Bizim arkamızda hiç bir teminat yok. Hâkim teminatı diye tutturmak kolay. Mâlî teminat nerede? Size kalsa, gene açık bütçe ile yeni seneye başlayacağız. İyisi mi, boynunuzu büküp bütçeyi tanzim işini bana bırakın. Ben dilediğim gibi tasarruf edeyim. Aranızdan en çok kime sempati varsa, onun ihtiyaçlarını gidereyim. Ötekiler sıraya girip bir dahaki ikramiye beklesinler. Reye kovuyorum. Kabul edenler, etmeyenler, teklif kabul edilmiştir.

Mebrûke hanım kahkahasını tutamadı:

— İlahî bey, dedi, sen çok yaşa emi? Kendimi radyoda Meclis müzakerelerini dinliyorum zannettim âdeta...

Oğlan durur mu? Hemen atıldı:

— Uçurma gene anne... Nereden zannediyormuşsun? Burada en çok biz konuştuk. Sen radyoda muhaliflere söz verildiğini duydu mu hiç?

Baktım, iş yine politikaya dökmek üzere, hemen tesirli ve temkinli bir sesle söze başladım:

— Şimdi bunları bırakalım... Para ile ilgili dileklerinizin müzakeresine geçiyorum...

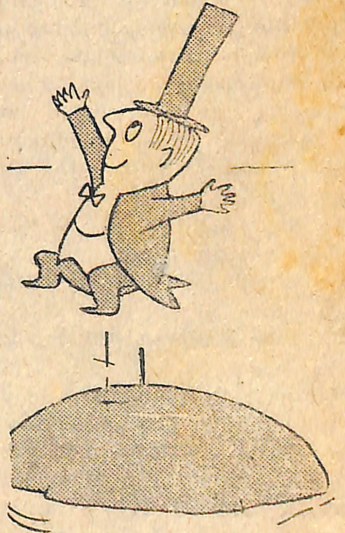
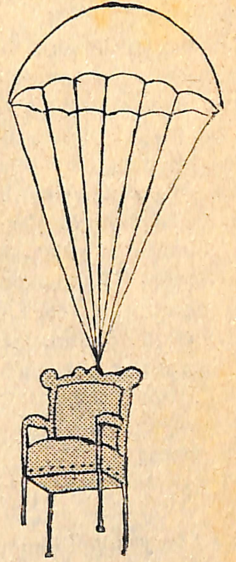
Mebrûke hanım:

— Aman beeeey? İçime baygınlık geldi, diye sözümü kesti. Sen şimdi bize istediğimiz parayı veriyor musun, vermiyor musun? Onu söyle!

— Vermiyorum, dedim; ben buraya vermek için değil, almak için geldim. Çalışıyorum, işime karşılık maaş alıyorum. Siz de, bakkaldan, çöçüden, kâpıcıdan ve ev sahibinden para kalırsa, alırsınız...

— Bari telefon et de, Kızılaydan birkaç kâse çorba göndersinler...

— O ne demek öyle?

Bay politik!.. (Tonguç Yaşara)

— Gayet açık: hem para vermiyorsun, hem de yemek bekliyorsun. Ya biri, ya öteki...

— Ne biri, ne öteki...

Sonra, aile fertlerinin hayretli bakışları karşısında, cüzdanımı çıkardım. Karıma teslim ettim:

— Allahaismarladık, dedim. Siz ne haliniz varsa görün. Ben Cihat'lara gidiyorum... Bakalım onlar bu meseleyi nasıl halletmişler. Soran olursa, bir arkadaşına bütçe tetkiklerine gitti dersiniz...

Ve kapıyı vurup çıktım.

— Görünmeyen adam —

Esprî yapmak hakkı

Aşağıdaki satırları, Falih Rifki Atay'ın bir başyazısından alıyorum:

«Ankara Milletvekili İsmail Rüştü Aksal, muhalefet partisi sözcüsü olarak bütçeyi tenkit etti. Başbakanın bu tenkit üslûbunu pek beğenmiş olduğunu da hatırlatmak isteriz. İktidar adına cevap veren komisyon sözcüsü, İsmail Rüştü Aksal'ın tenkitleri ile alay etti. Bu alayın edebiyatta ancak «tezyif» vasfı konabilecek bazı sözlerinden şikâyet edilmesi üzerine, Reislik kürsüsünde oturan zat: «— Bir milletvekilinin esprî yapmağa hakkı vardır» dedi geçti.»

Elbette bir milletvekilinin esprî yapmaya hakkı vardır. Buna ne şüphe? Yalnız bir şey öğrenmek bizim için faydalı olur. Acaba bir mizah yazarının da esprî yapmağa hakkı var mıdır? Ara sıra esprî yapmaya kalkıyoruz da, sakın yanlış bir şey yapmıyalım. Çünkü, yaptığımız bu esprilerden ötürü sorguya çekildiğimiz oluyor. Yoksa esprî yapabilmek için daha önce milletvekili olmaya mı çalışalım?

✱

Sirke!

Kapı çaldı. Eskiciydi. Gayet nazık bir sesle:

— Bayan, dedi, boş rakı şişeleri, şarap şişeleri, vermut şişeleri alıyoruz... Satılık varsa...

«Bayan» tersledi:

— Burasını meyhane mi sandın sen? Yok bizde öyle şeyler...

Eskici aynı sesle devam etti:

— Sirke şişeleri da alıyoruz!

— Korkma... Kocan et kuyruğunda, akşama kadar gelemiz!..

RIZA:

İsim. En meşhurları: Ahmet Rıza, Ali Rıza ve Rıza Tevfik.

Ahmet Rıza, bizim ikinci Meşrutiyet kahramanlarından. Uzun boylu, dik yapılı, beyaz, uzun, alafranga sakallı, redingotlu bir zat idi. Resmini gazetelerde gören bir nüktedan:

— Şuna bak, demiş, elbise modeli gibi adam!..

Ali Rıza, daha çok suluboya manzaralarıyla meşhur zarif bir Türk ressamıdır. Sağlığında fırçasıyla zor yaşayan üstadın tabloları, ölümünden sonra her gün artan bir kıymet kazanmıştır.

Rıza Tevfik'e gelince... Herkesin tanıdığı ve sevdiği bu rahmetli üstat, muhakkak büyük bir şairdir. Ama kendisi şairliğine pek kıymet vermez, filozofluğu ile övünürdü.

Birinci Dünya Harbinde, pa-

ra sıkıntısı çeken hükûmet, iç istikraz tahvilleri çıkarmış ve halkı almaya teşvik için konferanslar tertiplemişti.

O zamanki Üniversitenin konferans salonunda bir konuşma yapan Rıza Tevfik'in şu fıkrayı anlattığı meşhurdur:

— Efendim, Edirneye yeni tayin edilen bir vali, şehir halkından para çekmek ister. Kendisini tebrike gelen cemaat mümessillerini birer birer makamına kabul ettikçe, odanın ortasına bağlattığı bir keçiği gösterip sorar:

— Bu nedir?..

— Keçi efendimiz...
— Bilemediniz... Siz, Türk ve müslüman tebaamız beş yüz altın ceza vereceksiniz!

Bu sefer içeri giren Ermeni heyetine sorar:

— Nedir bu?
Cemaat temsilcileri hayretle yutkunur:

— Keçidir, tekedir, koyundur, herhalde öyle bir şey olsa gerek!

— Bilemediniz.. Üç yüz altın da siz ödiyeceksiniz!

Arap heyeti, Arnavut heyeti, Rum heyeti birer birer cezayı yiyip dışarı çıktıktan

sonra, sıra Yahudi heyetine gelir:

— Bu nedir Haham efendi? Yahudi temsilcisi, gayet neşeli, gülümseyerek cevap verir:

— Valahi Vali paşa hazretleri, bu ne keçidir, ne tekedir, ne da koyundur... Bu, Alahın bir belâsidir... İrade buyurunuz, ne takdim edeceksak verup çikalum!..

Onun gibi efendiler, bu istikraz da bir Allahın belâsidir, ne verecekseniz verip kurtulunuz!..

Rıza Tevfik merhumun in-ce, duygulu şiirleri kadar hicivleri, mizahı olanları da meşhurdur. Bir manzumesinde kendi kendisine şöyle der:

Hey Rıza, şairlik sazından

taşar,

Ne nazır olursun, ne de müs-

teşar!

Amma nam ü şanın daima

yaşar:

Dillerde dolaşan efsanelerde!..

Mühim noktalar...

Candan Onur, kış tatilini Ulu-dağ'da kayak yaparak geçirmişti. Dönüşünde, Aliye Bilen, kendisine sordu:

— Kolay öğrendin mi şekerim?

— Kayak sporunu mu? Çok kolay... dedi Cenan. Esaslı üç nokta var: birincisi kayaklar üstünde ayakta durabilmek. Üçüncüsü, hedefe vardığınız zaman durmasını bilmek...

Cenan susunca Aliye Bilen sordu:

— Ya ikincisi?

— Ah, sorma şekerim, diye içini çekti beriki. En mühimmi de o zaten: kazadan sonra yürüye-bilmek...

#

Kumar!

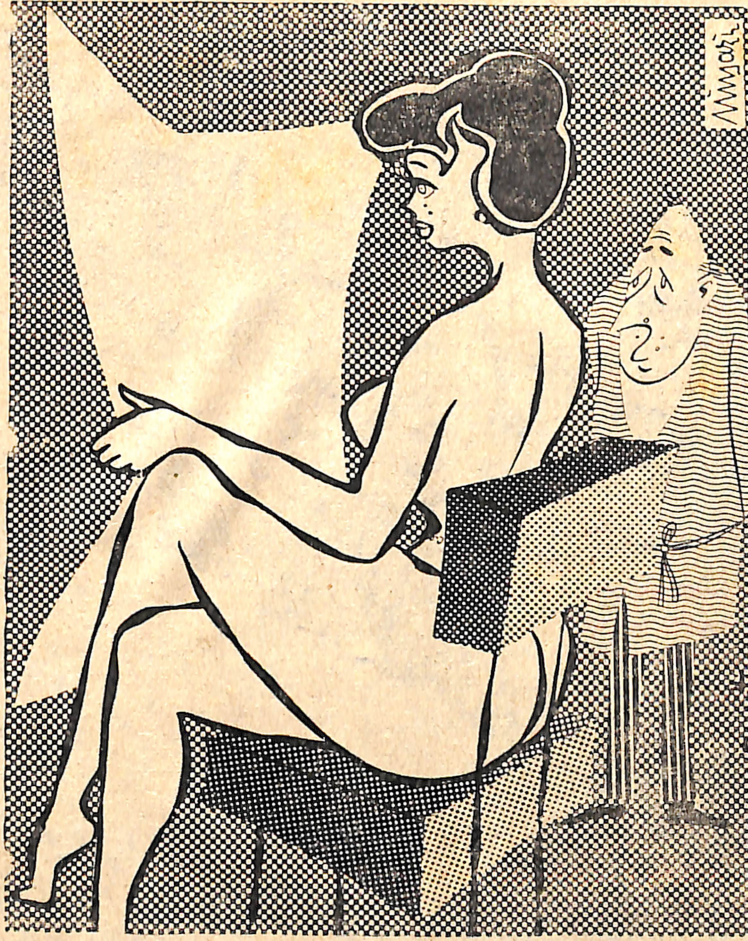
Cep Tiyatrosu'na girecekti. Sahne tecrübesi olduğundan bahsediyordu. Hârikulâde memeleri, nefis bacakları vardı. Kendisini tecrübe için bir sahnenin tekrarını istediler. Sahne bittikten sonra, genç kadın, Haldun Dormen'e sordu:

— Nasıl buldunuz oyunumu?

Dormen, nazik bir gülümseme ile belirtti:

— Bilhassa kozlarınıza hayran oldum!

— Şu sosyete dedikodularına benden başka adı geçmeyen kadın kalmadı...
— Teşekkür ederim karıcığım!..

Soğukkanlılık!

Nevin Kapani'nin bütün emeli, Londra'da mükemmel bir oberj açmaktı. Bu maksatla kalktı, İngiltere'ye gitti. İlk hafta, karısını sokak ortasında tokatlayan bir adamı gördüğü için şahit sıfatıyla mahkemeye çağırıldı. Hâkim kendisine sordu:

— Bu adam, bu kadına sokak ortasında tokat attı mı?

Nevin Kapani, muhteşem bir küskünlükle tasdik ettik:

— Evet hâkim bey...

Hâkim ona eğildi:

— Bu kadar güzel bir şahit huzurunda bir kadını tokatlayacak kadar soğukkanlılığımı kaybetmek tabiidir. Fakat ben yine de, karısına tokat attığı için değil, sizi farketmediği için sanığı mahkûm ediyorum!

#

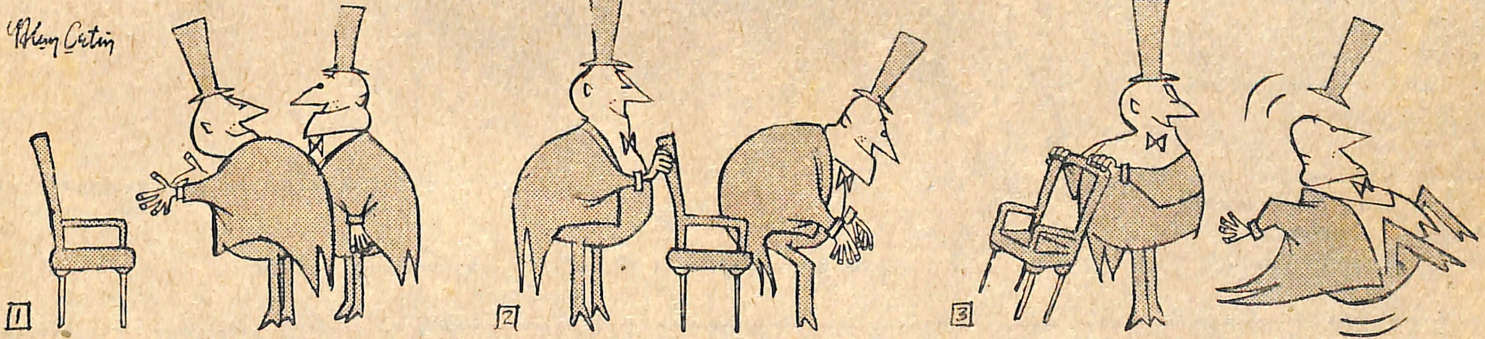
Karşılıklı...

Evlidi. Karısı annesine gitmişti. Adam son derece tasalıydı. Bir arkadaşı:

— Üzülme, dedi, kadınlarda âdettir, hemen annelerine kaçarlar...

— Ona üzülmiyorum birader, dedi öteki. Ya anası da kocasına kızarak kızına sığınmağa kalkarsa?

Mehmet Çetin

Politik şaka!..

Numara!

Strip-Tease yasak edildikten sonra, gece kulüpleri acayip numaralara merak sardırılmışlardı. Mustafa Hakeç'nin de kedilerle bir numarası vardı. Lâkin bir türlü, meneceri, kendisine münasip bir iş bulamıyordu. Hangi kapının ipini çektiyse boşunaydı. Kulüpler, sanki Mustafa Hakeç'ya iş vermemek için sözbirliği etmişlerdi.

Ama günün birinde menecer çıkageldi:

— Nihayet, uygun bir yer buldum.. dedi.

Mustafa Hakeç'nin yüzü hiç gülmiyordu:

— Çok geç... diye içini çekti. Artık numaram yok...

Menecer hayretle sordu:

— Vaz mı geçtin?

Mustafa Hakeç, üzgün üzgün cevap verdi:

— Hayır... Ama, bu et kithgında. Bir haftadır numaramı yi-yorum!

— Yine bravo vallâhi!.. Bak, hiç olmazsa (lâfı) bizden!..

Gerekçe!

Kadınların her şeyi, hele kendilerine ait şeyleri ne kadar büyüttükleri malûmdur. Geçenlerde rahatsızlanan Mehlika da, bir anda kendini ecel döşeginde farzettii. Kocasını baş ucundan hiç ayırmıyordu.

Mehlika:

— Biliyorum, diye inledi, ben ölür ölmez teyzemin kızıyla evleneceksin, eminim...

Kocasını tatlı sözlerle onu teselli ederek, cevap verdi:

— Ne münasebet karıcığım? Nereden emin olabiliyorsun?

Mehlika, üzgün bakışlarla ısrar ediyordu:

— Çünkü Neclâ tıpkı bana benzer...

Bu sözler üzerine kocası daha hararetle ve heyecanla protestoyu çekti:

— İnan şekerim, senden sonra bilhassa onunla evlenmem, üzülme!

SİNEMA KUYRUĞU

ET VE
BALIK
KURUMU

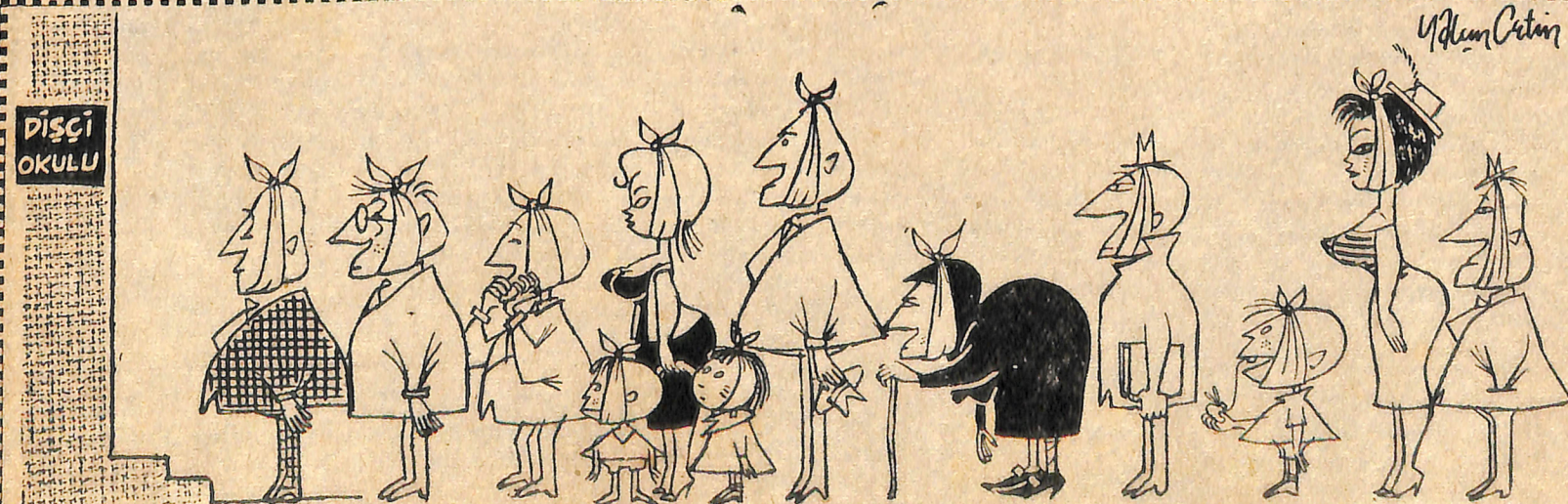
ET KUYRUĞU

SEĞİN
BURAK

MAÇ KUYRUĞU

Yıldırım Ceylan

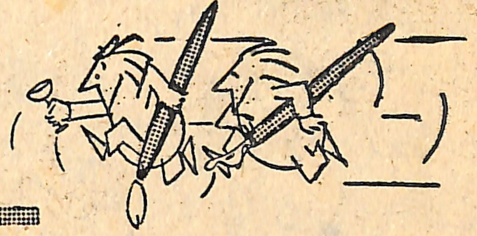

DİŞ KUYRUĞU

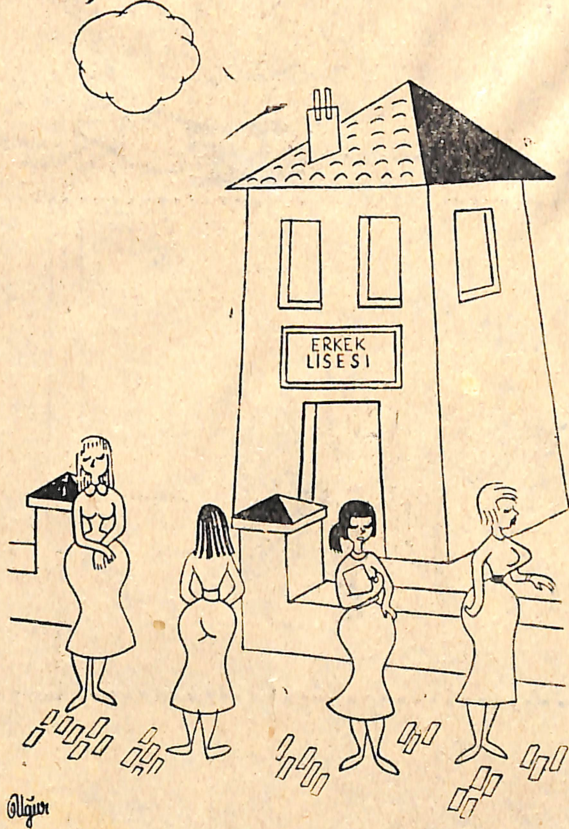
Karikatürçülerimizin yağlı kuyrukları!

kokteyl

Erkeklerle sarkıntılık eden kızlar artıyor..
(Gazeteler)

YAZISIZ!..

Nerede öylesi başlık?

Vaktiyle bir efendi, kölesine bir takım şartlar koşmuş; şunları yaparsan, demiş, seni azat ederim. Köle bütün şartları yerine getirmiş ama, efendi sözünü tutmamış. Köle de kızmış, kadıya gitmiş. Kadı, efendiyi çağırıp sormuş:
— Sen bu şartları koştun mu?
— Koştum ne olacak?
— Şartlar yerine geldi mi?
— Geldi ne olacak?
Kadı köleye dönmüş:
— Haydi, demiş, çık git, azatsın.
Efendi, homurdana ho-

murdana mahkemeden çıkmış, doğru esir pazarına gidip bir düzine köle almış, tekrar kadıya gelmiş:

— Hadi bakalım kadı, demiş, göbeğini göreyim, şunları da azat etsene...

Kadı mintanını sıyırmış, efendiye göbeğini göstermiş:

— Gördün mü?
— Gördüm ne olacak?

Kadı, arkasından kölelere dönmüş:

— Şart yerine geldi, demiş, hepiniz azatsınız.

Vadini tutmayan efendilere göbek gösterecek kahraman şimdi nerede?..

ÇETİN ALTAN
«Akşam»

Kurtaramazsın!

Padişahım! Görüyorsun çoktan,
Çıkıyor mes'eleler hiç yoktan!
Arap İzzet kılavuz oldukça
Burnunu kurtaramazsın boktan!

EŞREF

Hadiseler Arasında FELEK

Aklıma gelenler!

Başka bir şehirden gelmesi beklenen bir karı, kocasına şu telgrafı çekmiş:

«Treni kaçırdım. Yarın aynı saatte hareket edeceğim.»

Kocası da şu cevabı vermiş.

«O halde gene treni kaçıracaksın.»

İnsan bir kere kaçmaya görsün.

Yanlış darbimeseller:

— Öfke baldan tatlıdır, derler. Yalandır. Öfke zehir gibi bir şeydir; fakat keyif verici bir zehirdir. Müptelasını mahveder.

— Keskin sirke kabına zarar derler. Kendine de zarardır. Kabı bozarken, kendi de bozulur.

— Çivi çiviye söker... Lâftır o. Çiviye kerpeten söker.

— Kırk yıllık dost düşman olmaz... Efendiiim!.. Anlamadım... Düşmanın daniskası kırk yıllık dosttur; dostun en âlâsı, kırk yıllık düşmandan olur. Etrafa baksanız a!

— Kırk Arap akli bir incir çekirdeği doldurmaz... Kırk beyaz akli doldurur mu? Allah için söyleyin!

— Zenginin malı züğürdün çenesini yorar... Ama, zenginin çenesini, midesini, barsaklarını yorar. Biri konuşmaktan, öteki yiyip hazmedemektir.

— Sinek de ufak ama mide bulandırır... Başka mide bulandıracak yok mu? Zavallı sinek!

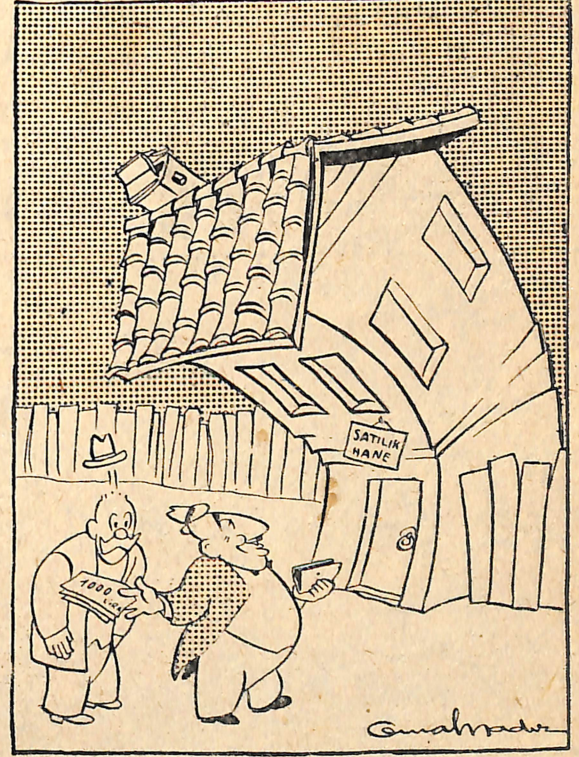
B. FELEK
«Cumhuriyet»

★

Güzel sözler

Zaman, kadının en büyük düşmanıdır.

Cimri: zengin ölmek için fakir yaşayan kimse.

Dalkavuk, tabiatına göre bir ev satın aldı!..

«Eski Türk karikatürü»

Churchill ve ölüm!

Nice'de ikamet ettiği villâda, geçen hafta bir zatürree geçiren Churchill, bugüne kadar şu hastalıklara tutulmuştur:

6 defa zatürree, 1 defa Gastroanteriorit, bir amigdalit tifo.

Ayrıca 6 defa harbe girmiş, bir çok defa at-tan, deveden düşmüştür.

Kendisini tedavi eden hususi doktoru Moran, geçenlerde ona şu suali sormuştur:

— Ölümden korkuyor musunuz?

Churchill, kendisine has hazır cevaplıkla şu cevabı vermiştir:

— Ben Hâlikımla buluşmaya hazırım amma, o da benimle buluşmaya acaba hazır mı? Mesele orada...

Borç

Nasreddin Hoca, mahallede küçük bir bakkal dükkânı açmıştı. Bir gün, ağzı kalabalığının biri tezgâh başında dereden tepeden derken, sözü Ramazana getirip:

— Ah Hocam, dedi, yirmi sene kadar oluyor, bu mübarek ayda nasılsa uyuyakalmış, sahura kalkamamış, niyet edememiş, orucu kaçırmıştım... Allah kısmet ederse, borcumu yarın ödiyeceğim. Yalnız, biraz iftarlık zeytin, peynir lâzım... Veresiye verir, sen de bir sevaba girer misin acaba?

— Yook, dedi Hoca, Allaha olan borcunu yirmi yıl sonra ödediğine göre, benim gibi âciz bir kulunkini aklına bile getirmezsın!

Talihsiz yıldız!

Hollywood'un tanınmış yıldızlarından Zaza Gabor, bir gazeteciye dert yanıyordu:

— Aşk hususunda hiç talihim yok... Ne zaman bir erkekle karşılaşsam ya o evlidir, yahut da ben!..

Milletlerin Güldükleri

Kumarbaz!

Dave Warfield, hasta bir kumarbazdı ve karısı ile bütün kavgaları bu yüzdendi. Kadın onun poker oynamasına ifrit olur, kıyameti koparır, fakat Dave gene de kumardan vazgeçemezdi. Artık yaşlanmış ve hastalıklı bir adam olmuş, fakat hâlâ kumar masalarının bir numaralı gediklisi olmaktan vazgeçmemişti.

Günün birinde, çok heyecanlı ve büyük bir oyun sonunda kalp sektesinden ölüverdi. Oyuncular içlerinden birini seçip, haberi karısına ulaştırmağa karar verdiler.

Seçilen adam Dave'in evine geldi, kapıyı çaldı. Karşısına Mrs. Dave Warfield çıktı. Adam, kûmetkâr bir tavırla selâm verdi ve:

— Mrs. Warfield, dedi. Kocanız dün gece sabaha kadar poker oynadı... Oyun çok büyüktü, hayli de para kaybetti.

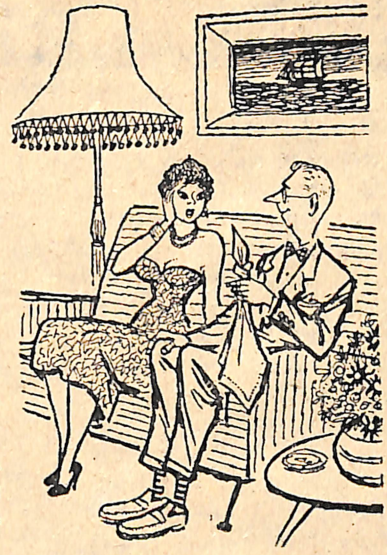
Kadının akli başından gitmişti:

— Geberseydi namussuz herif! diye bağırdı.

Haberci, aynı nazik selâmını tekrarlıyarak:

— O da öyle yaptı zaten, dedi, Allahaismarladık...

(Amerikan)

— Bak, yarın nikâhımız olduğunı unutmuşum diye, mendilime düğüm yaptım!..

(İtalyan)

Yirmisini birden!

Bir avukat, fakirlik içinde ölmüştü. Hattâ gömülecek parası dahi yoktu. Bu sebeple, iane toplamağa başladılar ve ianeyi toplayan adam bu arada bir hâkime de müracaat etti:

— Fakir bir avukatı gömmek için bir liracık lütfedin...

Hâkim, öfkeyle bağırdı:

— Al şu yirmi lirayı da, yirmisini birden göm!..

(Fransız)

— Kimi?.. Kaynanamı mı istiyorsunuz?.. Hangi kaynanamı?

(Amerikan)

Ben ne bileyim?

Sam Kenilworth, büyük bir mücevher müteahhisi idi. Hangi taşı görse, şıp diye değerini söyleyiverirdi. Bir gün büyük bir kuyumcu olan bir arkadaşının dükkânına uğradı. Adamcağız da tam o sırada bir müsterisi ile elmas bir yüzük üzerinde konuşuyordu. Sam'ı görünce:

— Ne iyi ettin de geldin Sam! dedi, şu yüzük hakkındaki fikrini soracaktım...

Fakat onun bu sualini duyan Sam hiç cevap vermedi ve arkasını döndü, dükkândan çıkıp gitti.

Kuyumcu, bir kaç gün sonra yolda Sam'a rastladı ve:

— Allahşıkna Sam, dedi, delimiydin neyin? Sana «yüzük nasıl, fikrini söyle!» dedim, sen hiç cevap vermeden çıkıp gittin... Müsteriye de rezil oldum. Neye öyle yaptın kuzum?

Sam gülümsedi:

— Ne yapayım, azizim... Yüzüğü alıyor muydun, satıyor muydun belli değildi ki!

(Amerikan)

Kuyruk!

Tiyatroda içinde dört yüz dolar bulunan bir cüzdan bulunmuş ve orkestra şefine getirilmişti. O da, konsere başlamadan önce ahaliye dönüp:

— Sevgili dinleyiciler, dedi, içinde dört yüz dolar kadar para bulunan bir cüzdan kaybetmiş olanlar konser bittikten sonra lütfen gişe önünde kuyruğa girsinler.

(Amerikan)

Akıllı kız

Hizmetçinin izin günü idi. O gün çarşıya alışverişe hanım çıktı ve birden hizmetçisi ile karşılaştı. Bir araba içinde nur topu gibi ikiz çocuklar götürüyordu. Hanım şaşırıp ve sordu:

— Bunlar kimin kız?

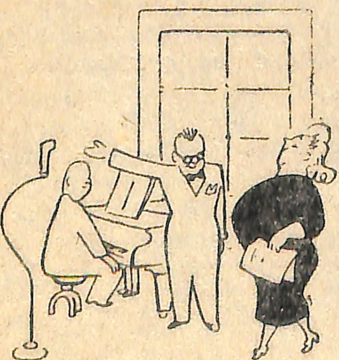
— Benim hanımcığım.

Daha çok şaşırarak kadıncağız:

— Yaa... dedi, halbuki ben seni henüz bekâr sanıyordum.

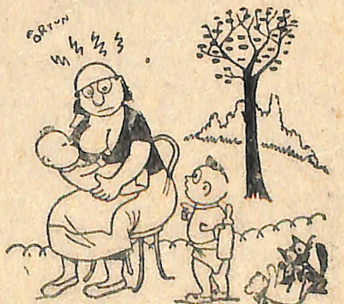
— Öyleyim hanımcığım. Ama aptal bir kız değilim.

(Fransız)

— Buyurunuz hanımefendi, mikrofonunuz hazır!..

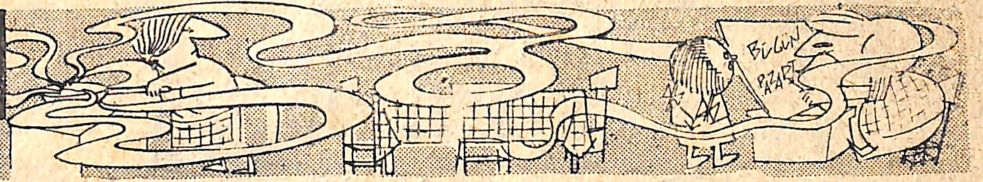
(İngiliz)

— Nasıl dolduruyorsun bunları?..

(İtalyan)

Kızartma Yasak!

NUH Nebî'den kalma Ford-lar gibi dökülüyordum: Karbüratörde iş kalmamış, mide silindiri yumurta biçimini almış, yağ dağıtımında tıkanma başgöstermiş, yüreğe sarsaklık gelmiş, elektrik kabloları sökül-müştü. Durum köyüydü: Ayakım, derken elime, elim derken diz ka-pağıma veya dirseğime sancılar giriyor, bazan lambalar körleşiyor, bir gün dişim, başım ağrıyor, bir gün burnum akıyor, bir gün belim tutuluyordu.

Merhem, gargara, çeşitli tozlar, haplar, DDT, alkol, tentürdiyot, kâfuru, sinameki, serinletici - yu-muşatıcı - söktürücü şuruplar, sülfamidler, kompresler, buğular, yağlar, naftalin, süt, maden su-yu, meyva tuzu, fosfat, yoğurt... Başvurmadığım çare kalmadı.

Görseniz, Habeş kampına düş-müş esir sanırdınız. Bir kalıntı, bir yıkıntı, bir döküntüden fark-sızdım. Ama, döküntü möküntü, ayakta durmak, çalışıp ekmek parasını çıkarmak gerekti. O da ayrı dert ya! Neyse, başınızı ağ-rıtmıyayım, bir gün büyük bir aile toplantısı yaptım.

— Durum kötü, dedim. Bu ma-kinede hayır kalmadı, telle, uy-durma parçalarla idare ediyoruz şimdilik. Garağa da çekemem, ça-lışması gerek. Fakat, motörü de bu halde bırakamayız, çaresine bakmazsak sonu kötü. Ben bir karar aldım, hayatınızı şu esasa göre ayarlıyalım, diyorum: Salı-dan itibaren, hafta sonuna kadar herkes kendi keyfine göre, bildi-ği gibi hareket etsin. Fakat pa-zartesi babanız bir kronomet-re gibi çalışmalıdır. Babanız pa-zar ve pazartesi gecelerini uyku-da değil, çalışma masası başında geçirir. Ama bununla da bitmi-yor: Pazartesi de iş görmesi, kro-nometreyi durduracak herhangi bir aksaklığın olmaması lâzım. Bir kronometre gibi işleyebilmesi için de iki şeye ihtiyacı var: Tam bir huzur ve midesine göre ye-mek. Haftanın öteki altı günün-de babanızın midesi ağrıyabilir; fakat pazartesi, hayır.

Alberto ile Pasionaria, paşa gönlüm istiyor diye cart cart e-dip, diktatörlük taslamağa kal-kışmadığını hemen anladılar, kendilerini bu ilkeye göre ayar-lyacaklarını söylediler.

Herhangi bir anlaşmazlığa meydan bırakmamak için, Pa-sionaria teferruata girmemizi istedi:

— Pazartesi günü kolanı, re-sim kâğıdını veya çini mürekke-bini alırsam, kızar mısın?

— Hayır, dedim, kolaya pek ihtiyacım olmadığı için, masam-

★ Yazan ★

Giovanni Guareschi

da bulamazsam, kızmakla kala-bilirim. Fakat, pazartesieleri re-sim yapmam şart olduğuna göre, kâğıdımı veya çini mürekkebimi yerinde bulamazsam, küplere bi-nerim.

— Pekâlâ! dedi Pasionaria. Ben günümü değiştiririm.

Alberto'nun bana danışmak is-tediği bir tek mesele vardı:

— Pazartesi günü, sıkılacak portakal bulamazsan evde kı-zmakla kahr mısın?

— Hayır, dedim. Pazartesi por-takal suyu olmazsa, makine işli-yemez.

— Pekâlâ! dedi Alberto. Ben de pazartesieleri elma ile, armut-la idare ederim.

Margherita ağzını açmadığına göre, işler yolunda demektir. Fa-kat, ansızın haykırmağa başladı:

— Ne demek istediğini anhyo-rum! Sence bir Lükres Borjiya-yım ben: Haftanın yedi günü ko-casını zehirleyen bir yılan! Pa-zartesiden pazartesiye insafa gel-mesi istenilen bir canavar!

Böyle bir şeyi aklımdan, haya-limden geçirmemiştin, söyledim kendisine:

— İstedğim tek şey var sen-den: Pazartesieleri mideme doku-nan yemekler yapma. Meselâ, kı-zartmadan vazgeçersen mesele kalmaz.

Toplantıyı mutfakta yapıyor-duk. Tabii mürekkekle fırçala-rım da oradaydı. Pasionaria'nın mârifeti...

Mürekkeple fırçayı isteyince, Pasionaria dikleşti:

— Pazartesi değil bugün, dedi.

★ Çeviren : ★

Adnan Benk

— Biliyorum, dedim, mutfağın duvarına «Bu evde pazartesieleri kızartma yasak» diye yazacağım, senden beş dakikalığına rica edi-yorum.

Cümleyi yazdım, Margherita acı acı başını salladı.

— Savaş yıllarını hatırladım, dedi; genâ duvarlara yazılar ka-ralamağa başladı. E'in değmiş-ken, memleketimizin kurtuluşu denizlerde, durmıyalm, düşe-riz gibi sözler de yazsana.

Gerçekten üzüldüm, bu şaka-nın yersiz olduğunu söyledim.

— Pazartesieleri midemi koru-mak zorundayım ben... Midemi ko-rumakla işimi koruyorum, işimi korumakla da çocuklarımın gele-ceğini koruyorum.

Yeni karardan sonraki ilk pa-zartesi gelip çattı. Bütün gece çalışmıştım. Odamdan çıktım, şöyle güzel bir portakal suyu içeyim, dedim. Portakallar yerli ye-rindeydi, bir orduya yetecek ka-dar da vardı.

Odama döndüm, resim masası-nın başına geçtim. Çini mürek-kebi, yanındaki vazoda da bütün fırçalarım duruyordu.

Kola şişesinin yerinde Pasiona-ria'nın bir pusulasını buldum:

«Kola benim masamın üzerin-de. Boşuna sinirlenme, git ma-samdan al.»

Kolaya ihtiyacım yoktu; sinir-lenmeğe lüzum görmedim, gidip almadım da.

İşler yolunda gidiyordu. Öğle-ye doğru telefon çaldı: Margheri-ta yemeğin hazır olduğunu bildi-riyor, beni aşağı çağırıyordu.

Fakat, daha Margherita'nın se-sini duymadan, burruma müthiş bir kızartma kokusu gelmişti. Bi-liyorum diyeceğinizi: Koku tele-fon telinden geçip odama girmiş olamaz; aşağı katlara yayıldıktan sonra, merdiven boşluğundan çıkıp pencere ve kapı aralıklı-rından içeri süzül-müştür. Fakat ben, bu kokuyu telefonda aldığımı eminim: Öylesine ağır bir kokuydu.

İndim aşağı; mutfakı dolduran koyu duman boğazımı yaktı, ök-sürerek yerime oturdum.

Sesimi çıkaramadım; fakat az sonra Pasionaria okuldan döndü. Çantasını kaloriferin üzerine fırlattı:

— Tâ sokağın başından duy-dum kokusunu, diye homurdan-dı; bu evde pazartesieleri kızartma yasak!

Tavada bir şeyler yakmağa dalan Margherita silkindi:

— Pazartesi mi? diye haykır-dı. Ben cumartesi sanyordum bu günü! Şu körolası Milâno'da pazartesieler ne kadar da benziyor cumartesiye!

Yarayı deşmek istemedim.

— Hayatımızda fazla değişik-lik yok, insan gününü şaşırır ta-bii, dedim. Fakat, bunun da ça-resi var: Her pazartesi duvara bir levha asacağım: «Dikkat! bu-gün pazartesi!».

Kızartmayı yedim; midem he-men kaynamağa başladı; fakat, bundan böyle pazartesieleri acı çekmiyeceğimi düşünerek avun-dum.

Geldi ikinci pazartesi... Sabah erkenden indim mutfak, porta-kal suyum içtim, gaz ocağının kenarına da levhayı astım: «Dik-kat! Bugün pazartesi!».

Öğleyin bir de ne göreyim: Margherita gene tavanın başında değil mi?

Tutamadım kendimi:

— Margherita, dedim, kâğıdı görmedin mi? Ne yazılı bak: «Dikkat! Bugün pazartesi!».

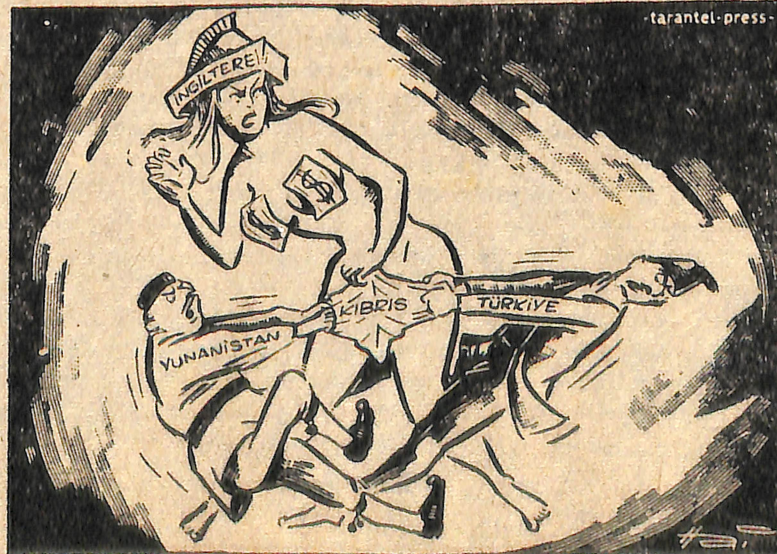
Büyük bir serinkanlılıkla:

— Gördüm! dedi. Zeki insanla-rın hâli başkadır. Maşallah, bu-günün pazartesi olduğunu fark-edebilmişsin. Bâri, elin değmiş-ken, yarının da salı olduğunu yazsaydın. Amma bugünün pa-zartesi olduğunu neden bana ha-tırlatmağa lüzum gördün, orası-nı anlıyamadım.

Gene Pasionaria yetiştirdi imda-dıma:

— Bu baş belası evde pazarte-sileri kızartma yasak! diye ba-ğırıyor, çantasını örkeyle yere fırlattı.

O anda Margherita'nın aklı ba-şına geldi, o kadar da üzüldü ki,

İncir yaprağı!..

(Tarantel-Pres)

şına geldi, o kadar da üzüldü ki,

Papeloğlu

ERCÜMEND EKREM TALU

— 6 —

Şimdi bu kendisine uzatılan kâğıtların gerçekten şimendifer tahvilâtı olup olmadığı nereden belli olacaktı? Bunları evire çevire tetkik ediyordu. Daha ziyade kendi kendine hitap ederek:

— Bunlar çimendüfer, demek ki... dedi.

Ve katları açılan tahvillerin ikinci yaprağında kesilmiş parçaları göstererek, sordu:

— Buraları böyle yırttım... Para eder mi?

— Onlar kupon, İbraam ağacığım.

— Ne kuponu?..

— Faiz.

— Başhasına da bunun üstünden fayız mı veriyisin?

— Yok, öyle değil... Bu kâğıtlar böyle alınır, satılır.

— Baha!.. Sen yaz senedini.

Şücaaddin'in duyduğu sevinç sonsuzdu. Tahvilleri odacının elinde bırakıp, doğruca kalem odasına koştu.

Arkasından, İbrahim'in sesi so-fada gürledi:

— On virmem daha... Tohuz viririm!..

Bir kaç dakikaya varmadan, elinde pullu bir senetle geriye dönen Şücaaddin, herifin son nazlanmalarıyla mücadele ediyordu:

— Etme, İbrahim ağacığım, ocağına düştüm... Tamamla parayı.

— Baha, bunlar yırttım... Eski. Yeni olsaydı barım...

— Bunun kıymeti eskisinde, yenisinde değil ki İbraam ağacığım.

— Tohuz lire neyine yetmiy? Varup, efendime deyim, Galata'nın gohmuş garılarıyla yiyecen.

— Ne söylüyorsun, yahu? Benim o tarakta bezim olmadığını bilmiyor musun?

— Tohuz lireden artıh param yoh!

— Etme, kuzum İbraam!

— İşin düştü mü: «Guzum İbraham! Canım İbraham!» diyin. Hani bir dafa de çıhartıp bir eski palto, bir pantul olsun virdin mi? — Sözüm söz: Sana bir takım

da elbise getiririm.

— Çoh dinledük.

— Bu sefer, Allah belâ mı versin ki, eşyayı kayınpederin evinden alayım, getireceğim. Hem de senedi on lira diye yazdım artık. Değiştirsem, pul parası yanar.

— Fayızını ana parasından keseceğim, emme!

— Kes, İbrahim ağacığım.

— Bi lire..

— Bir lira. Ananın ak sütü gibi helâl olsun!

— Al!

— Hay, Allah senden râzi olsun! Tuttuğunu kolay getirsin. Babamdan sonra velinimetim sensin.

Şücaaddin, muzaffer bir kumandan tavrıyla, yüzü gülererek, yerine döndü.

Türkiyede Ermeniler ayaklanmak istidadını gösteriyorlardı. Rusya çarının İstanbul sefiri ile Anadolu'daki konsolosları seferber olmuşlar, paçaları sıvamışlar, Hıncak, Tiroşak ve Taşnak adlarıyla teşekkül etmiş gizli Ermeni komitelerine para, silâh, talimat dağıtıyorlar, bunları Osmanlı devletine karşı tahrikten bir an geri durmuyorlardı.

Rumelihisarının tepesinde, Osmanlı şehitlerinin mezarlarıyla, ehli dil bir bektaş babasının zavıyesinin ara yerine sığınmış bir Amerikan irfan yuvasında, okumuş, uyanmış, ihtilâlcı Ermeni gençlerinin geceleri sık sık toplanarak ihtilâl şarkıları söyledikleri Kapalıçarşı ve civarındaki Vanlı, Haçinli, Malâzkırtlı, Erzurumlu, Kiğih, Muşlu, Zeytinli Ermeni esnafının, kepenkleri inik dükkânlarında pala, saldırma, şiş, kama kabilinden silâhlar tamir edip biledikleri, Kumkapı, Sulumanastır, Hasköy, Elmadagı, Kuzguncuk, Ortaköy, Kuruçeşme, İcadiye Ermeni papaslarının patirhanede sık sık içtimalar yapıp, din perdesi altında fesat hazırladıkları, Harputtan, Adanadan, Suriyeden vaktiyle Amerikaya hicret etmiş bir takım şüpheli Ermenilerin takım halinde sebepsiz geriye döndükleri zaptiye nezaretince her gün haber alınıyor; saraya ve sair icabeden makamlara bildiriliyordu.

«Kelâ, bu vaziyetten dolayı telâş içinde idiler. Vilâyetlere sıkı tamimler yapıyorlar: «Bazı günâ fesatçıların şu günlerde isyan eylemeleri beklendiğinden, rızay-ı âliye mugayir herhangi bir hâdisenin çıkmasına kat'iyen meydan verilmemesi ve ona göre şimdiden tedbir alınması..» tebliğ ediliyordu.

Valilerle, mutasarrıfların aldıkları bu «tedbirler» de Ermeni marhasasını vilâyet konağına celp ile «nasayih ve vesayâ-i müessirede bulunmak» tan ve Babîâliye: «Saye-i âsayışvaye-i cenab-ı padişahide, vilâyetimiz dahilindeki kâffe-i sunuf-u tebaa arasında edna mertebe âsâr-ı nifak ve şikak bulunmadığı ve bilcümle ahalinin huzur ve sükûn içerisinde iş ve güçleriyle meşgul bulundukları ve hassaten Ermeni tebaa-i sâdkasının velinimet-i âzamiye kemal-i sıdk-u hulûs ile merbut idigünün marhasa efendi canibinden bizzat ifade kılındığı...» mealinde cevap arz etmekten ibaret kalıyordu.

Ancak tektük bazı hâdiselerden, kül altına sinmiş bir yığın kıvılcımın için için alevlenmek istidadını göstermekte olduğu anlaşıyordu. Kimisi samimî, kimisi de menfaat icabı olarak ötedenberi Osmanlılığa merbut diye tanınmış kodaman Ermeni tüccarları; komiteciler tarafından, güpegündüz, evlerinde, mağazalarında, yazıhanelerinde tehdit ediliyor, kendilerinden apaçıkça-sına «mukaddes maksat» ın tahakkuku için para yardımı isteniyor, vermezlerse, oracıkta öldürülüyorlardı.

Uncıyan Apik namında, bâlâ ricalinden, Ticaret Odası reisi ve orduy-u hümayun erzak müteahhidi olan biri böylece Hıncak komitesi âzaları tarafından katledilmiş, bu cinayet sarayı ve vükelâyı dehşet içinde bırakmıştı.

Türkiyede menfaatleri buhunan ecnebi tebaası akın akın buradan kaçıyorlar, yabancı devlet elçileri Allahın günü saraya, Babîâliye taşınıp, kendi vatandaşlarının ırz, mal, can emniyeti hakkında teminat istiyorlardı. Hünkâr divaneye dönmüş, Sadrazam sersemlemiş, hariciye nazırı şaşırılmıştı. (Devamı var)

TÜRKİYE
**VAKIFLAR
BANKASI**

**1958
YILINDA**

ÖMÜR BOYUNCA AYLIK GELİR

MESKEN KREDİLERİ

PARA

İKRAMİYELERİ

İHAZ
NOLUSU
ŞİARH

**4 MİLYON
405.000
LİRA**

Sahibi :

YUSUF ZİYA ORTAÇ

Yazı işlerini fiilen idare eden :

NEHAR TUBLEK

Teknik Sekreter :

Selâmi M. YURDATAP

Adres :

Klotfarer Cad. No. 8-10

Daire : 3

Belediye - İstanbul

Telefon: 22 18 11

Abone: Senelik 37.5 lira

Altı aylık 19 lira.

Basıldığı yer :

ERCAN MATBAASI

SALİH TEKCAN
SPUTNIK
31

Mazan-Gizen
YALÇIN ÇETİN

BAY İSA SARI ASLAN
ADRESİNİZİ KAYBET-
TİM... ÖZÜR DİLERİM
ADRESİM AKBABA
DIR. SELAMLAR
YALÇIN ÇETİN

SÖYLEYİN ANAMA AĞLAMASIN GE-
TESİ, BULGUN (ÜÇ) DER DEMEZ
GÖZLERİNİ YUMDULAR

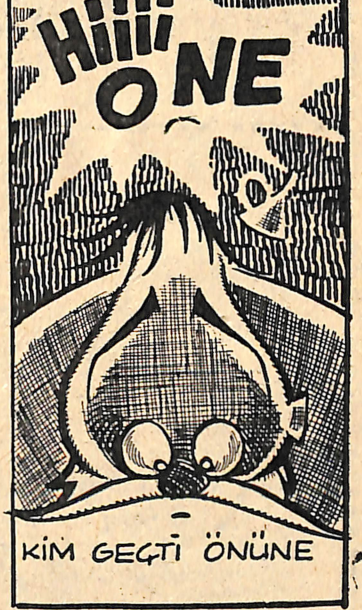

YİĞİTLİĞİN ONDA
DOKUZU KAÇMAK
BİRİ ET KUYRUGU
NA GİRMEKTİR

GÖZLERİNİ AÇINCA
BENİ BULAMIYACAK
LAR... NASI DA
YUTTURDUM ENA-
YİLERE!...
HEH HEH HEH...

SALİHİN AYA GİTMESİ-
NİN VE BENİM ÖNEM
Lİ KİŞİ OLMAMIN
ÖNÜNE KİMSE GE-
ÇEMEZ.

KİM GEÇTİ ÖNÜNE

İKİ BUĞUK SAAT FALAN SON-
RA ÖBÜR TARAFTA

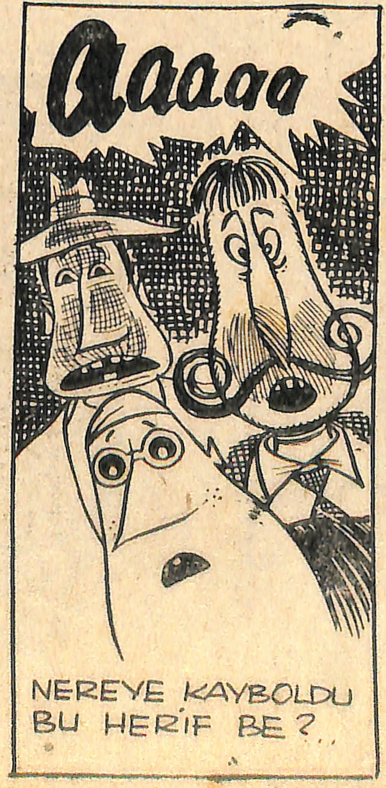
AYYYY! YAPMA NOOLUR...
DAYANAMIYORUM...

AYNI ANDA BİRAZ DAHA
ÖBÜR TARAFTA

SPUTNİKTE MİYİZ
SİRKECİ OTELİN-
DE MİYİZ ANLA-
MADIM YAHU
İLLALLAH ŞU
SİNEKTEN BE

HADİ HADİ KALLEŞLİK ETME... O ADAM
LARIN SANA İHTİYACI VAR... SANA İHTİ-
YACI OLANLARDAN KAÇMAK KADINLA-
RA YAKIŞIR

Dünya Karikatürleri

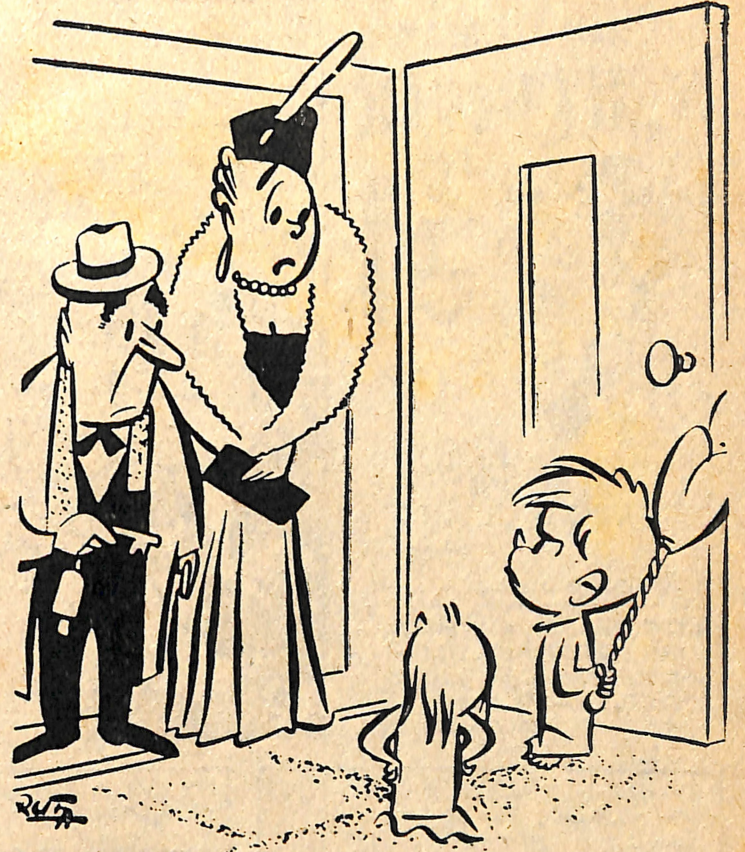
KADIN - TEK ARZUM SENİN GİBİ BİR EV ERKEĞİ OLMAKTIR !..

-İSPANYOL-

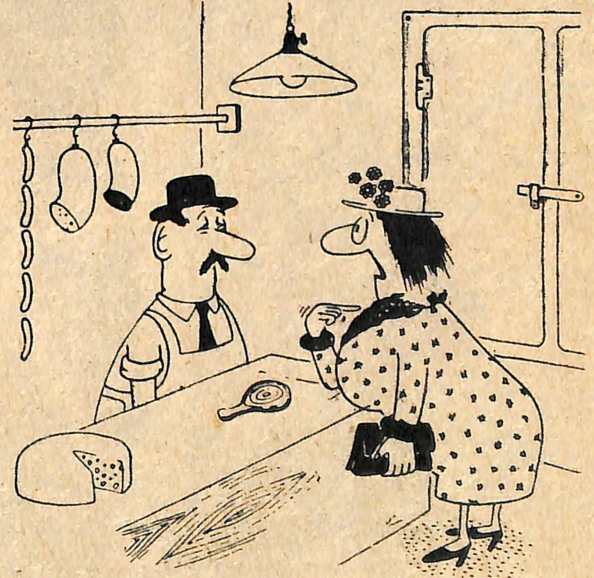
KADIN - NE TUHAF GENÇLER...HEP (YAKALIM MI ?.)
DİYORLAR, BİR TANESİ DE (SÖNDÜREYİM Mİ ?.)
DEMİYOR !..

-AMERİKAN-

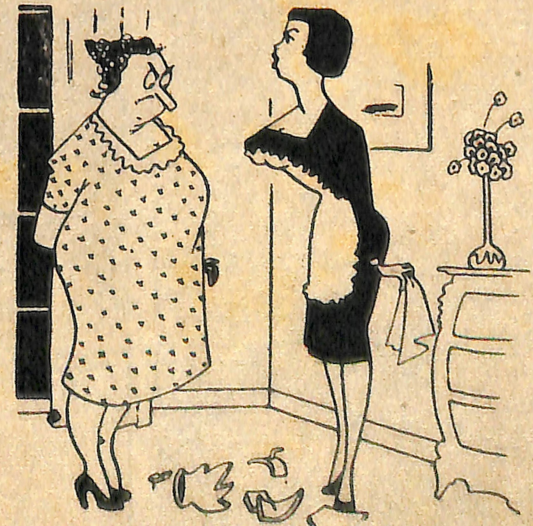
ÇOCUKLAR - MAŞALLAH... BU SAATTE Mİ EVE
GELİYORSUNUZ !..

-ALMAN-

- ŞU KÜÇÜK DİLİM BEŞ LİRA HA ?.. İNSAF AYOL,
BEN SENİN KARINIM I..

-DANİMARKA-

- HAYIR HANİMEFENDİ, YERE DÜŞÜRDÜM SANMAYINIZ,
KOCANIZIN KAFASINDA KIRDIM !..

-ARJANTİN-

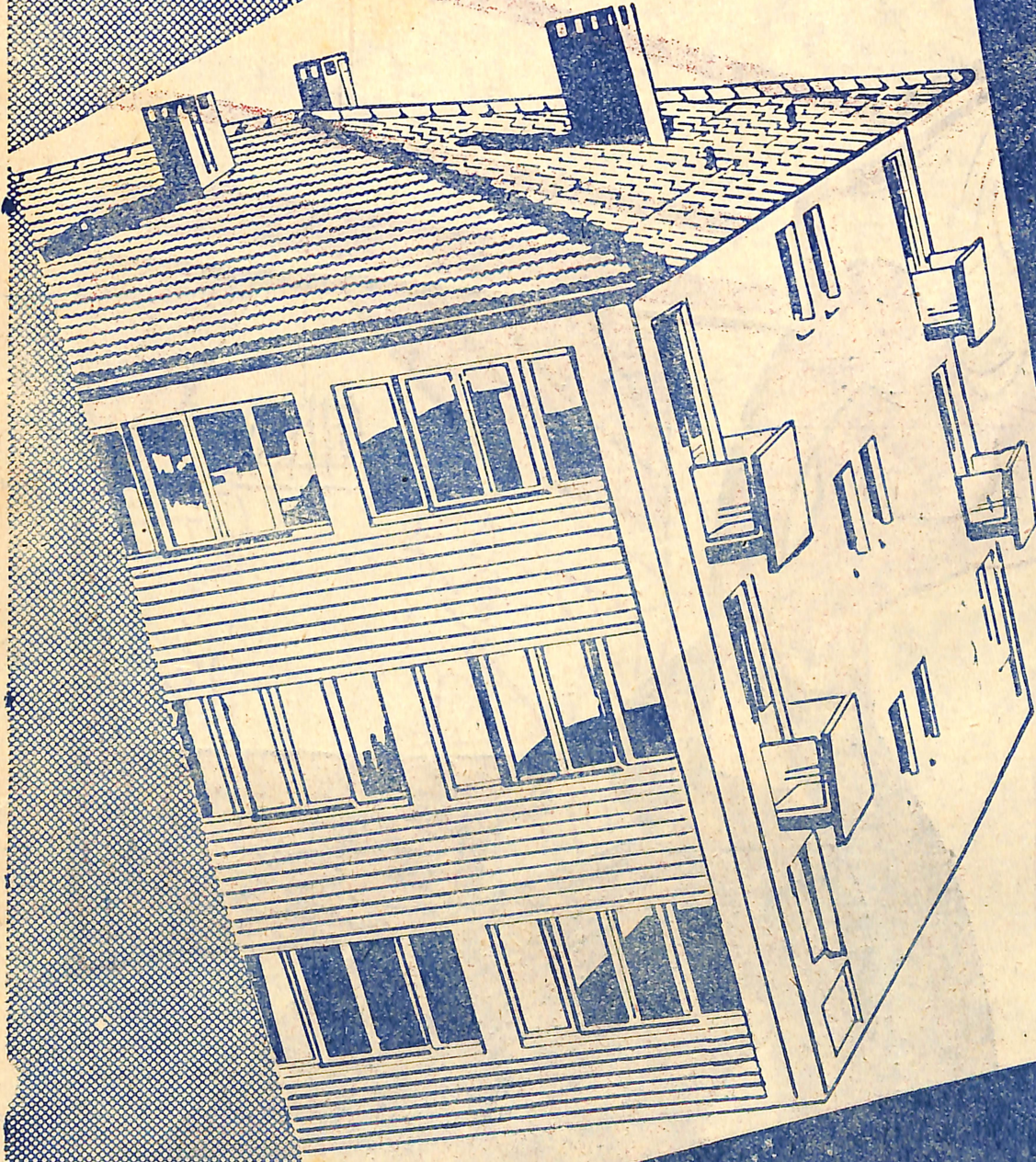
Sene sonunda 1 çekilişte

20

APARTMAN DAİRESİ

ve

200.000 lira
para ikramiyesi

Son Para Yatırma Günü

29 kasım
CUMA

Çekilişlere girmek için hesabınızda
en az 200 lira bulunmalıdır.

YAPI ve KREDİ BANKASI

HER 100 LIRAYA BİR KURA NUMARASI

AKBAVA

Nelo